

Gorenjski Glas

PETEK, 17. NOVEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 92, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Šobec ostaja najboljši slovenski kamp

V tradicionalni akciji Turistične zveze Slovenije Moja dežela – lepa in gostoljubna se je Kamp Šobec spet zavihtel na najvišje mesto na lestvici najboljših slovenskih kampov. Bled in Radovljica sta drugi oziroma tretji najlepši turistični kraj, Kropi pa pripada tretje mesto med starimi trškimi jedri.

MARJANA AHAČIČ

Kranj – Turistična zveza Slovenije je na nedavnih Dnevih slovenskega turizma v Novi Gorici, največjem strokovnem dogodku v turizmu pri nas, podelila letošnja priznanja natečaja Moja dežela – lepa in gostoljubna. To tradicionalno vseslovensko tekmovanje v urejenosti in gostoljubnosti krajev je letos potekalo pod sloganom Na izlet s Turistično zvezo Slovenije.

Komisija je letos kljub vremenskim ujmam uspela pregledati kar 28 mest, 19

mestnih, vaških in trških jeder, 35 izletniških točk, 21 izletniških krajev, 10 mladinskih prenočišč, 18 kampov in glampingov ter 25 tematskih poti.

Na Gorenjsko so šla tokrat vsa tri najvišja priznanja v kategoriji kampov: najboljši kamp po izboru strokovne komisije je tudi letos postal Kamp Šobec v Lescah, drugo mesto je pripadlo Kampu Danica v Bohinju in tretje Kampu Špik v Gozdu - Martuljku.

Bled je zasedel drugo in Radovljica tretje mesto v kategoriji turističnih krajev,

zmagala je Izola, Kropa pa tretje med starimi trškimi jedri, za Mozirjem in Parkom Slavka Osterca v Veržeju.

V preostalih kategorijah Gorenjska tokrat ni posegala po najvišjih priznanjih. Med velikimi mesti je prvo mesto pripadlo Celju, sledi Koper in Ljubljana. Med srednjimi mesti je slavil Slovenj Gradec, za njim sta se uvrstila Nova Gorica in Zagorje ob Savi. Priznanje za najlepše manjše mesto je dobilo Mozirje, na drugem in tretjem mestu sta Sevnica in Radlje ob Dravi.

▶ 4. stran

Zlatko Kavčič, predsednik Turističnega društva Lesce, minister za gospodarstvo Matjaž Han, direktor Kampa Šobec Uroš Ambrožič, direktor Turističnega društva Lesce Peter Kavčič in predsednik Turistične zveze Slovenije Dominik S. Černjak ob podelitvi najvišjega priznanja Kampu Šobec / Foto: Iztok Pipan, TZS

Hotel Lonca je odprt

Škofja Loka vse od zaprtja hotela Transturist leta 2005 ni imela večjega hotela. Zato je Lonca za mesto velika pridobitev.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Trizvezdični hotel Lonca, katerega ime ime izvira iz prvega poimenovanja Škofje Loke iz leta 973, ima 42 standardnih sob, pa tudi družinske sobe in suite. Nudijo nočitev z zajtrkom. V hotelu sta tudi velnes s finsko in bio finsko savno ter fitness. Prav tako ima Lonca konferenčno sobo, ki omogoča izvedbo poslovnih dogodkov. Prve goste so sprejeli minuli petek, v nekaj dneh delovanja že beležijo dvomestno število obiskovalcev, zadovoljni so tudi z rezervacijami.

▶ 6. stran

Eden od solastnikov Lonca je profesionalni kolesar Luka Mezgec. / Foto: Gorazd Kavčič

Porisane stene prekrili z grafiti in mozaiki

Podhod pod železniško progo na Poljski poti, pešpoti med Radovljico in Lescami, postaja umetniška galerija na prostem.

▶ 4. stran

Priloga: **jeseňske novice**

AKTUALNO

Pedagogi vse bolj nemočni

V Inicijativi za zdrave odnose v šolah so v odprtem pismu opozorili na povečanje duševnih stisk v šolstvu tako pri otrocih kot pri učiteljih.

2

AKTUALNO

Nakazilo donacij zamrznjeno

V javnosti odmeva zaplet v povezavi z zbiranjem donacij za gasilca Sandija Zajca, ki so mu poplave med reševanjem otrok iz mengeškega vrta Gobica uničile dom.

3

GG+

To jezero sploh ni slano

... je bila prva misel 23-letne Katje Bukovnik iz Virmaš, ko je pokusila vodo jezera Turkana v Keniji. Pa je bilo, le druge soli vsebuje, kot jih imajo nam znane slane vode.

11

AKTUALNO

Že četrti dobrodelni koledar

S koledarjem, ki ga krasijo energični kokeršpanjeli, bo Nika Weiffenbach iz Železnikov tokrat podprla delo pasje psihoterapevke Petre Gjureč.

24

VREME

Danes bo sprva pretežno oblačno, čez dan se bo delno zjasnilo. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno s hladnim jutrom.

-3/8 °C

jutri: večinoma sončno

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglašnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

november 2/23

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najmem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Vino mladega vipavskega vinarja ob domačih napevih Kostanarjev izpod Storžiča

Na gradu Dvor v središču Preddvora bosta v Martinovem mesecu potekali še dve zabavni vinski degustaciji. Obiskovalci se bodo v spremstvu »grofic« podali na voden ogled gradu, v sobanah jih bodo z zabavnimi napevi pričakali pevci skupine Kostanarji, nato pa se bodo ob prigrizku in kozarčku rujnega vsi skupaj povsneli še v »grofovi« vinski kleti. Dne 18. novembra se bo s svojimi vini predstavil mladi vinar Gašper Furlan s Posestva Zoria iz Podrage pri Vipavi. Zgodovina Furlanove kmetije sega v leto 1813, tako vsaj pravi napis v njihovi obokani vinski kleti, kjer Gašper prideluje vino skupaj z očetom Klavdijem. Dne 25. novembra pa na gradu Dvor s svojimi izbranimi vini prihaja Aleksander Kavkler, znani vinar iz Makol in ustvarjalec znamenitega Haloškega srca.

Vstopnice najdete na prodajnih mestih in v spletni prodajalni www.mojekarte.si, na voljo pa bodo tudi na gradu Dvor pred vinskimi degustacijami, ki se obe soboti začnejo ob 17. uri. Izžrebanemu naročniku Gorenjskega glasa, ki bo pravilno odgovoril na nagradno vprašanje, bomo podarili darilni paket iz vinske kleti gradu Dvor. Nagradno vprašanje: Katera vinarja se bosta v novembru predstavila na gradu Dvor v Preddvoru? Odgovore pošljite do petka, 24. novembra, na koticcek@g-glas.si.

Foto: Jure Makovec/ovinu.si

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VERA ŽITNIK iz Mavčič.

Vpliv turizma v mestih

Število turistov v mestih, tudi v malih in srednje velikih, se povečuje, kar pozitivno vpliva predvsem na gospodarstvo, več negativnih posledic pa čuti lokalna skupnost – od gostote prometa do rasti cen nepremičnin.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestni turizem je v zadnjem desetletju doživel velik razmah. Mesta so postala dostopnejša zaradi boljših prometnih povezav in lažjega dostopa do informacij, zato se je število obiskovalcev v mestih močno povečalo. Na vprašanje, kako zagotoviti, da razvoj turizma v mestih ne bo imel negativnih posledic na življenje lokalne skupnosti, so pred dnevi odgovarjali, tudi s predstavitvijo dobrih praks evropskih mest, na mednarodni konferenci v Kranju. Konferenco Mestni turizem: Trajnostni turizem v malih in srednje velikih mestih so v sodelovanju z Mestno občino Kranj (MOK) organizirali Ministrstvo za naravne vire in prostor, IPO – Inštitut za politike prostora in Skupnost občin Slovenije.

Mestni turizem ima na eni strani nedvomno velike pozitivne posledice na gospodarstvo, a na drugi strani tudi velik vpliv na lokalno prebivalstvo ter na naravne vire in kulturne vrednote, je poudarila Lenča Humerca Šolar z ministrstva za naravne vire in prostor. »Letos smo za območje Alp – Slovenija namreč predseduje Alpski konvenciji – izvedli obsežno anketo med prebivalci alpskega prostora, ki so kot enega od problematičnih vidikov, ki imajo vpliv na kvaliteto bivanja, izpostavili tudi turizem – njegovo

Lenča Humerca Šolar / Foto: Primož Pičulin

sezonskost, povezanost s prometnimi zgostitvami, nezanimljivost, pa je bil tudi njegov vpliv na stroške življenja lokalnega prebivalstva in cene nepremičnin.«

treba prilagajati zmogljivostim in naravnim značilnostim prostora, kot tudi željam in potrebam lokalnega prebivalstva, ki so lahko turizmu tudi nasprotujoče. »Me-

»Zelo pomembno je, da se razvoj turizma v mestih in drugih naseljih omeji na raven, ki ne bo ogrožala dostopnosti stanovanj za lokalno prebivalstvo.«

Slovenija je letos dobila novo strategijo prostorskega razvoja do leta 2050, v kateri je posebno poglavje namenjeno tudi turizmu. Kot pomembno je Lenča Humerca Šolar poudarila določbo v strategiji, da je aktivnosti in objekte turizma

nimo, da je smiselno turizem razvijati kot komplekmentarno dejavnost, ki je v mestih vezana predvsem na ohranjanje prepoznavnosti mesta, varovanje in promocijo kulturne dediščine. Razvoj turizma in turistične infrastrukture je smiselno

osredotočiti na območja, kjer turistična in z njo velikokrat povezana športna infrastruktura že obstajata, prednost pred novogradnjami pa namenjati obnovi oziroma modernizaciji obstoječih kapacitet. Smiselno je večati kakovost, zmanjševati rabo virov in izboljšati infrastrukturo, ne pa stremeti zgolj k povečanju kapacitet v smislu novogradenj in večjega števila ponudbe. Zelo pomembno tudi je, da se razvoj turizma v mestih in drugih naseljih omeji na raven, ki ne bo ogrožala dostopnosti stanovanj za lokalno prebivalstvo,« je dejala.

»V Kranju cenimo to, da živimo v okolju, v katerem dihamo čisti zrak, pijemo vodo iz pipe in zasajamo drevesa. Z eno nogo stojimo v zgodovinsko bogatem mestu, z drugo v naravi, po opravi se vozimo s kolesom in električnimi avtobusi. Vse to nudimo obiskovalcem kot turistična destinacija,« pa je prisotne nagovoril kranjski podžupan Janez Černe in predstavil aktivnosti občine pri uvajanju trajnostnih praks tudi v turizmu. »Če želiš, da se trajnostne strategije razvijajo in primejo v skupnosti, potrebuješ podporo vodstva mestne uprave in prebivalcev v mestu. Vodstvo MOK ima zeleno miselnost, s projekti, ki spodbujajo trajnost, pa skuša vplivati na vklop trajnostnega načina razmišljanja tudi pri občanah in obiskovalcih,« je povedal.

Pedagogi vse bolj nemočni

V Inicijativi za zdrave odnose v šolah, v katero so se združili ravnatelji, učitelji, svetovalni delavci in predstavniki drugih zaposlenih v osnovnih šolah, so v odprtem pismu opozorili na povečanje duševnih stisk v šolstvu tako pri otrocih kot pri učiteljih.

MATEJA RANT

Kranj – Odprto pismo, pod katerim je prvopodpisana ravnateljica Osnovne šole Jakoba Aljaža Kranj Lucija Rakovec, so naslovili na ministrico za zdravje Valentinco Prevolnik Rupel, ministra za vzgojo in izobraževanje Darja Feldo ter ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luko Mesca. Zaradi vse večjih duševnih stisk v šolstvu so se zavzeli za strokovno oporo zaposlenim v obliki kontinuirane in vsem v šolah dostopne psihoterapevtske supervizije ter številčne

okrepiteve v šolskih svetovalnih službah.

V šolah namreč opažajo strmo naraščanje krutih oblik medvrstniškega nasilja, drastično pomanjkanje

in mnoge druge kazalnike družbene patologije, so zapisali v pismu. »Čeprav pedagogi marsikatero težavo prepoznamo in naslovimo, postajamo vse bolj nemočni

V šolah namreč opažajo strmo naraščanje krutih oblik medvrstniškega nasilja, drastično pomanjkanje empatije, velik upad koncentracije, ki močno vpliva na učne sposobnosti otrok, nezmožnost oblikovanja zdrave samopodobe ...

empatije, velik upad koncentracije, ki močno vpliva na učne sposobnosti otrok, nezmožnost oblikovanja zdrave samopodobe

ni pri celostnem reševanju težav, saj izzivi zahtevajo konstruktivno in usklajeno sodelovanje staršev, šolske svetovalne službe, vodstva

šol in zunanjih strokovnjakov,« so opozorili in dodali, da se ukvarjajo z nepotrebno birokracijo, namesto da bi se posvetili poučevanju. »Opravljamo delo, ki močno presega našo stroko, zato je potreba po okrepitevi s supervizijsko pomočjo že nujna,« so poudarili. Ob koncu so še dodali, da učiteljskega poklica ne bodo rešile le višje plače, »temveč tudi in predvsem ustrezna podpora na delovnem mestu, ponovno vzpostavljanje varnega in zdravega delovnega okolja ter povrnitev zupanjanja v strokovnost in pozabljenih vrednot.«

Nominiranke tudi iz gorenjskih podjetij

V šesti generaciji nominirank za inženirko leta so tudi letos zastopane gorenjske družbe. Iz Iskraemeca prihaja Nina Seifert, iz Filca pa Jelena Vasiljević.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana, Kranj – Znanih je deset nominirank, ki se bodo potegovala za naziv inženirka leta 2023. Med kandidatki sta tudi dve, ki prihajata iz podjetij, ki delujejo na Gorenjskem.

Jelena Vasiljević je raziskovalno-razvojna inženirka v škofjeloškem podjetju Filc. Zaključila je doktorski študij tekstilne kemije na Naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani, usmerjena pa je v razvoj netkanih tekstilnih materialov, ki se uporabljajo za proizvodnjo zračnih filtrov. Kot so zapisali v predstavitvi, je strastna zagovornica trajnosti in krožnega gospodarstva, zato kot osnovo pri svojem delu že v fazi načrtovanja razvoja uporablja koncept zmanjševanja ogljičnega odtisa in negativnega vpliva na okolje. »Dobrega inženirja identificirajo veščine in znanje, kot tudi radovednost, pogumnost, ustvarjalnost, praktičnost in vztrajnost, ne pa spol,« je povedala.

Nina Seifert pa je samostojna razvojna inženirka za

Nina Seifert, inženirka za inovacije v Iskraemecu / Foto: Andrej Križ

inovacije v kranjskem Iskraemecu. Magistrirala je na Fakulteti za elektrotehniko, v središču njenega dela pa so inovacije v razvoju merilnih sistemov. Sodeluje pri sestavi, testiranju in kalibraciji novih sistemov, nato pa v okviru drugega delovnega mesta v tehnologiji ta proces avtomatizira. Poleg tega analizira meritve in išče možnosti izboljšav za obstoječe produkte. Tako opravlja delo na dveh delovnih mestih, kjer se z isto tematiko

Jelena Vasiljević, raziskovalno-razvojna inženirka v Filcu / Foto: Andrej Križ

poglobljeno ukvarja z različnimi zornih kotov. Mladim dekletom, ki se odločajo za izbiro kariere poti, svetuje: »Ne bojte se. Če si pripravljene delati in se vključiti v proces dela, ne bo problema. Tehniške smeri so prihodnost in ponujajo zanimivo ter inovativno kariero pot.«

Izbor, ki je nastal na pobudo Siemens Slovenija, je del iniciative Inženirke in inženirji bomo! in poteka v soorganizaciji revije

IRT3000 in družbe Mediate s sodelujočimi partnerji. V ospredje postavlja potencial nominirank, da so kot inženirke zgled in navdih mlajšim. Kot pravijo organizatorji, je namen izbora čim širša in učinkovita družbena promocija inženirke. Tudi letošnje glavno merilo izbora je bila raznolikost: glede na izobrazbo, starost, organizacijo oziroma zaposlovalca, področje dela, dosedanja pojavnost in poklicno usmeritev.

K

KOMENTAR
MARJANA AHAČIČ

Med lepim in grdim

Ko so pred dvema letoma zaključili obnovo gorenjske železnice in v sklopu projekta uredili nov podhod na pešpoti iz Radovljice proti Šobcu, je bila moja prva misel ob pogledu na surovo, brezdušno podhodno konstrukcijo, da samo še napisa Poriši me niso postavili pred stopnišče ... Gole betonske stene so, tako se je zdelo meni, kar klicale po tem, da jim nekdo vdahne nekaj živega.

Seveda, najlažje je v roke vzeti sprej z barvo. In seveda se je začelo že v nekaj dneh, najprej s prvimi korajžnimi »f...«, ki so jim sledili besni pozivi proti že kateri politični stranki, za njimi pa prve rožice, srčki in dvignjeni prsti.

Tudi odzivi javnosti na porisan podhod so bili pričakovani. Večina tistih, ki ga je uporabljala, se je zgražala nad vandalizmom in tuhtala, kaj storiti, da se takšni napisi čim učinkoviteje odstranijo. In nato dejanja prepreči. Je to sploh mogoče?

Radovljica ima izkušnje s porisanimi stenami na javnih objektih. Številni se še spominjajo nekdanjega stopnišča, ki je vodilo do stare železniške postaje pod mestom, kjer so se kar naprej pojavljale vsemogoče umetnine in »umetnine«, verjetno delo mladih, ki so čutili neznanost potrebo po tem, da nekje izrazijo svoja čustva, stališča in ideje.

Je to zato, ker jih drugje in drugače ne morejo? Nas res

tako motijo, da jih je treba vsakokrat sproti prepleškati, če jih že preprečiti ne moremo? Zakaj se nam zdijo grdi in zakaj so nekemu všeč? Zakaj svetovna javnost napeto spremlja, kje se bo na zidu spet pojavil kakšen Banksy, ob čustvenih izlivih domačih junakov stene pa zavija z očmi?

Kot pravi mojster grafitov Fedja Šičarov, ki je pomagal na novo poslikati radovljiški podhod, od nedavnega zametek zanimive galerije na prostem, imajo, kot radi rečemo, vsake oči svojega malarja. A dodaja, da vsak poseg v javni prostor, sploh če je žaljiv, pač ne more biti umetnost.

Zato se zdi ideja radovljiškega mladinskega centra Kamra, da steno podhoda opremijo z grafiti in mozaiki, ki so nastali v medgeneracijskem sodelovanju in pod vodstvom izkušenih mojstrov, dobra. Imenitno se mi zdi tudi, da so pri tem ohranili in v ustvarjanje vključili nekaj obstoječih poslikav. Ni vse, kar po hipnem preblišku narišemo na prazno steno, umetnost, daleč od tega. A tudi vandalizem ne.

Morda pa je prav vključevanje mladih in starejših, starega in novega, prava pot, ki vodi v smeri preprečevanja onesnaženja javnih prostorov. In obenem tudi pot, ki pušča odprta vrata vsaj za kosček spontanosti, trenutnega utrinka idej, ustvarjalnosti in celo predrznosti. Tudi vse naštetu predstavlja bistvo umetnosti, mar ne?

Nakazilo donacij zamrznjeno

V javnosti odmeva zaplet v povezavi z zbiranjem donacij za gasilca Sandija Zajca, ki so mu poplave med reševanjem otrok iz mengeškega vrtca Gobica uničile dom. Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Mengeš se je na kritike odzvalo s povzetkom seji, ki so jih imeli na to temo.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Mengeš – Na račun PGD Mengeš se je po poplavah (do konca septembra) nateklo dobrih 280.000 evrov z namenom »donacija Sandiju Zajcu«, nekaj več kot 230.000 evrov pa je bilo nakazanih brez namena. Poročilo o zbranih sredstvih je bilo predstavljeno na seji upravnega in nadzornega odbora PGD v začetku oktobra. Sandi Zajc je pri tem po navedbah društva želel vpogled v nakazila, z obrazložitvijo, da ga zanima, kdo vse je doniral sredstva. »Upravni odbor se je strinjal, da imata vpogled v nakazila le predsednik PGD Mengeš in računovodja, saj gre lahko v nasprotnem primeru med drugim tudi za kršenje nekaterih donacijskih pogojev, kjer imajo podjetja to zapisano

Po reševanju otrok iz vrtca se piše in govori tudi o pomoči gasilcu. / Foto: arhiv PGD Mengeš

kot poslovno skrivnost, ter želja posameznikov o nerazkrivanju informacij.« Kot so še pojasnili v sporočilu za javnost, sta bila sprejeta sklepa, da se sredstva z namenom za Sandija Zajca nakazujejo na njegov transakcijski račun ter da se pridobijo pravna mnenja o vpogledu v spisek donatorjev. Glede na to, da so se ta razlikovala, so konec oktobra sklenili, da nakazila zamrznejo in na naslednjo sejo povabijo

pravniko, poleg tega so se dogovorili za pridobitev mnenja banke glede namena donacij, saj naj bi Zajc opozoril na sum, da je med nakazili brez namena tudi veliko sredstev, ki naj bi pripadala njemu.

Zgodba se je nadaljevala in dobila nove razsežnosti – s svojima odvetnikoma sta se vključila Zajc in njegova nekdanja partnerica – v začetku novembra; večinsko je bil sprejet sklep,

da se z nakazilom počaka še za 14 dni – do 21. novembra, ko se bosta znova sestala upravni in nadzorni odbor PGD. Medtem je zaplet odjeknil na družbenih omrežjih in v medijih, zaokrožilo je namreč anonimno pismo, ki mengeškemu gasilcu med drugim očita željo po dodatnih sredstvih. Zajc je navedbe zavrnil, poudaril je, da želi le transparentnost in da denarja še ni prejel, o čemer je obvestil tudi ministra za obrambo Marjana Šarča. Dodatni razlog za odmev v javnosti je njegova časna izključitev iz operativne enote PGD, ker naj ne bi upošteval povelja na eni od zadnjih intervencij.

Zajc »po nasvetu odvetnika« dogajanja trenutno ne komentira, o njegovi izključitvi bo presojala arbitražna Gasilske zveze Slovenije.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodič Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Šobec ostaja najboljši kamp

◀ 1. stran

Med mestnimi jedri je bil kot najboljši ocenjen Slovenj Gradec, med vaškimi pa Remšnik. Za najbolj gostoljuben zdraviliški kraj je bil znova razglašen Podčetrtok. Med turističnimi kraji je, kot rečeno, na vrhu

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport je Noaha Charneyja izbralo za ambasadorja slovenskega turizma. Ameriški pisatelj uspešnic, profesor umetnostne zgodovine in kolumnist, ki je doktoriral na temo arhitekture Jožeta Plečnika, z družino živi v Kamniku.

seznama najboljših Izola, med izletniškimi kraji Črna na Koroškem, med izletniškimi točkami pa grad Rajhenburg, najboljši glamping je Gozdna vasica Theodosius iz Vrhpolja. Nagrado za prijazna mladinska prenočišča je prejel Youth

Hostel Ars Viva, nagrado za tematsko pot pa Risova pot na Kočevskem. Za najboljši Petrolov bencinski servis je bil tokrat ocenjen servis v Ivančni Gorici.

Potrditiv, da delajo dobro

»Vsem nam, ki delamo v turizmu, največ pomeni srečen in nasmejan gost. Ko pa te za najboljšega spozna še strokovna javnost, je to pomembna potrditev celotni ekipi Turističnega društva Lesce in Kampa Šobec, da delamo dobro,« so ugledno priznanje komentirali na Šobcu.

»Na Šobcu se stalno trudimo za dvig kvalitete in stremimo k razvoju in dodatni ponudbi,« je poudaril Peter Kavčič, direktor Turističnega društva Lesce, lastnika Kampa Šobec. Kot je pojasnil, tako v prihodnje med večjimi projekti načrtujejo ureditev novih sanitarij v kampu in gradnjo kolesarske steze do ceste Lesce-Bled. V prihajajoči zimi, pravi Kavčič, pa se bodo ukvarjali predvsem z odpravo velike škode, ki so jim jo povzročile poplave v začetku novembra.

Triglav je naš, nova zgodovinska odkritja

Ljubljana – Triglav je naš, nova knjiga raziskovalca planinske zgodovine Dušana Škodiča, ob letošnji 130. obletnici ustanovitve Slovenskega planinskega društva (SPD), predhodnika Planinske zveze Slovenije (PZS), na podlagi nepričakovano odkritih arhivov na novo osvetljuje začetke organiziranega planinstva in alpinizma na Slovenskem. Prinaša nazoren opis dejavnosti SPD, v središču drugega dela knjige pa je alpinizem za vrsto doslej neznanih zanimivosti o Klodwigu Tschadu, drenovcih in drugih ter o Julijskih Alpah, strahospoštovani Steni in načrtovanju zobate železnice na Triglav. Škodič o knjigi govori v najnovejšem podkastu PZS V steni, 22. novembra jo bo predstavil na Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, 11. decembra pa na osrednjem dogodku festivala Brati gore v Kamniku.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – »Več kot trideset odstotkov sredstev je v letu 2024 namenjenih investicijam, za leto 2025 celo nekaj več. V prihodnjem letu imamo planirana sredstva za pripravo projektov, v letu 2025 pa računamo, da se bodo ti odvili. Proračuna zahtevata tudi določen del sredstev, ki so namenjena vzgoji, izobraževanju, zdravstvu ..., ki so zakonsko predpisani okviri,« je povedala županja

Henrika Zupan, in kot je še poudarila, subvencionirajo vrtce in šole v kar največji meri, skrbijo za njihove dobre prostorske pogoje in opremo, s sofinanciranjem pa zagotavljajo tudi izvajanje določenih nadstandardnih dejavnosti, zato da je prispevek staršev čim nižji.

Proračun za prihodnje leto predvideva nekaj čez 14,6 milijona evrov prihodkov, za leto 2025 skoraj 17 milijonov evrov. Odhodkov naj bi bilo v prihodnjem letu nekaj manj kot 16

Porisane stene prekrili z grafiti in mozaiki

Podhod pod železniško progo na Poljski poti, pešpoti med Radovljico in Lescami, ki je bil zgrajen v okviru rekonstrukcije gorenjske železniške proge pred dvema letoma, postaja umetniška galerija na prostem.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Betonske zidove, ki so bili že kmalu po tem, ko so podhod zgradili, porisani in popisani z bolj ali manj primernimi vsebinami, so udeleženci delavnic, ki jih je organiziral Mladinski dnevni center KamRa Radovljica, opremili s slikovitimi mozaiki in grafiti.

Kot je povedala Jasmina Šubic z Ljudske univerze Radovljica, v okvir kate-re sodi tudi Mladinski center KamRa, so podhod uredili v sklopu delavnic, ki sta jih vodila mojstra Urška Ambrožič Potočnik (mozaiki) in Fedja Šičarov (grafiti). »Uporabili smo obstoječe grafite in motive dobrih poslikav, jih osvežili, prebarvali in jim dodali ozadje, nekatere

Sara Nikolić Jesenovec pred portretom mačka Flokija, enega od dveh mozaikov, ki sta nastala prav po njeni predlogi / Foto: Gorazd Kavčič

Popisane in porisane stene podhoda pod železniško progo med Radovljico in Lescami so opremili s slikovitimi grafiti in izvirnimi mozaiki. / Foto: Gorazd Kavčič

pa preuredili v mozaike. Pri urejanju so sodelovali tako udeleženci KamRe – otroci, mladostniki in mladi – kot udeleženci programa PUM-O+, na delavnicah pa so se nam pridružile tudi prostovoljke iz medgeneracijskega centra in drugi občani.«

Kot je povedal grafitar Fedja Šičarov, je pri delu z Radovljčani užival, posebno ga je navdušilo prav sodelovanje med različnimi generacijami in mladi, ki so navdušeno sprejeli njegovo vodstvo. »No, mnogi niso potrebovali prav veliko nasvetov in poučevanja; dijakom srednje medijske šole sem pravzaprav samo pokazal, kako v rokah držati sprej, vse drugo

so – odlično – opravili sami.«

Kor pravi, ga ne skrbi, da bi bila stena, ki so jo opremili z umetniškimi grafiti in mozaiki, tarča nadaljnje vandalizma. »Če bi nekdo videl, kaj smo naredili, in to poskusil po svoje dopolniti z nečim podobnim, bi nas pravzaprav razveselil, lahko bi rekel, da smo z delavnicami naredili nekaj dobrega.«

Projekt je v okviru participativnega proračuna financirala Občina Radovljica; kot je v ponedeljek na priložnostni slovesnosti ob odprtju obljubil župan Ciril Globočnik, bo občina poskrbela tudi za sofinanciranje nadaljnjih poslikav sten v podhodu.

Proračuna investicijsko naravnana

Kranjskogorski občinski svetniki prvič sprejemajo občinska proračuna za dve leti. Prvo branje so že opravili, do 25. novembra sta odloka o proračunu za leti 2024 in 2025 v javni obravnavi.

zidu pri avtobusni postaji v Ratečah, preplastitev ceste v Srednji Vrh, sanacija plazu nad sprehajalno potjo Topolino, obnova ceste in komunalne infrastrukture na Cesti Ivana Krivca v Jas-

faza), most v športni park Ruteč, pločnik Gozd - Martuljek-Spodnje Rute, most čez Krmarco v Radovni, nakup stroja za vzdrževanje in čiščenje fekalne in meteorne kanalizacije in te-

V načrtu je, da Slovenski planinski muzej povečajo za dobro tretjino in mu dodajo nove vsebine z novo razstavo, s predstavitevjo dediščine športnega plezanja (v notranjosti muzeja in zunaj njega) in predstavitevjo legendarnih plezalnih smeri, kot je npr. Čopov steber. Nekaj dodatnega prostora bodo namenili tudi strokovnim muzejskim službam.

ni, nova brv čez Pišnico pri Domu Viharnik v Kranjski Gori, napajanje kočev Krnici z električno energijo, kolesarska povezava do Kampa Špik, investicija v Slovenski planinski muzej (2.

renskega vozila za Civilno zaščito, subvencije za kmetijstvo ... Večjih pripomb svetnikov na oba proračuna v prvem branju ni bilo, sta pa oba v javni obravnavi do 25. novembra.

sredstva, npr. v posodobitev opreme in prostorov zdravstvene postaje v Kranjski Gori, pa tudi sredstva iz naslova Triglavskega narodnega parka ...

Med večjimi investicijami so nakup grobih grabelj za Čistilno napravo Tabre, modernizacija občinskih cest, ureditev in vzdrževanje gozdnih cest, vodovodov, parkirišč, soudeležba pri gradnji Doma reševalcev in gradnja večstanovanjskega objekta v Mojstrani, ureditev opornega

Komunala Kranj pred velikimi projekti

Komunala Kranj načrtuje postavitev nove sončne elektrarne in centra krožnega gospodarstva v Zarici ter objekta za predhodno skladiščenje in pretovor odpadkov ob avtocesti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Direktor Komune Kranj Matjaž Berčon, ki je 21. oktobra nastopil svoj drugi mandat, je v torek na novinarski konferenci spregovoril o glavnih projektih, ki javno podjetje čakajo v prihodnjih letih: izgradnja centra krožnega gospodarstva in fotovoltaične elektrarne v Zarici ter objekta za predhodno skladiščenje in pretovor odpadkov ob avtocesti. Ob tem je dejal, da v naslednjem letu ne predvidevajo dviga cen storitev na področju ravnanja z odpadki, potrebna pa bo podražitev cene pitne vode.

Direktor Komune Kranj Matjaž Berčon podpira morebitno partnerstvo z avstrijsko družbo Saubermacher. »Sami na dolgi rok nismo vzdržni ne cenovno ne organizacijsko,« je dejal in dodal, da bo strateško povezovanje potrebno tudi zaradi pridobitve svežega kapitala za velike investicije.

Mestna občina Kranj je pred kratkim od Družbe za avtoceste v RS odkupila zemljišče ob avtocestnem priključku Kranj vzhod, na katerem bo Komunala Kranj zgradila predhodno skladišče trdih negorljivih odpadkov, ki bi ga morali sicer skladno z državnimi predpisi postaviti že najkasneje do septembra 2022. »Končni cilj je, da gradbeno dovoljenje pridobimo do konca leta

2024 in skladišče zgradimo do konca leta 2025. Tu naj bi nastal logistični center za Kranj in okolico, prepričan sem, da v prihodnosti tudi regijski center za predelavo odpadkov, zlasti bioloških odpadkov, ker je trenutno to največji problem, ki je letos ljudi tudi najbolj udaril po žepih,« je dejal Berčon.

Projekti v Zarici

Gradbeno dovoljenje za center krožnega gospodarstva oziroma novi upravno-izobraževalni center v Zarici so že pridobili, tako da Berčon za spomladi načrtuje položitev temeljnega kamna, zgradili pa ga bodo

megavat. Skupaj z že obstoječimi bo končna skupna nazivna moč znašala 2,5 megavata, s čimer bo območje Zarice stoodstotno energetska samooskrbna. Kot pravi Berčon, pa na centralni čistilni napravi z odpadnimi vodami ustvarjajo višek toplotne energije. Z njo bi poleg svojih objektov v Zarici morda lahko ogrevali tudi novo stanovanjsko soseško Ob Savi, ki jo bo v bližini zgradil republiški stanovanjski sklad, razmišlja Berčon.

Dvig cene vode

Berčon ne pričakuje rasti cen na področju ravnanja z odpadki v naslednjem letu (storitve so se podražile že letos), zagotovo pa se bo po njegovih napovedih podražila cena vode na načrpan kubični meter vode. Ta po cenah iz leta 2020 sedaj stane 46 centov, glavni strošek sta delo in elektrika. »Cena kubičnega metra vode se bo morala podražiti za približno deset centov, kar za povprečno štiričlansko gospodinjstvo, ki porabi 16 kubičnih metrov vode na mesec, pomeni podražitev za 1,5 evra mesečno. Samo za primerjavo: za takšno količino ustekleničene vode v trgovini, ki stane evro za liter, bi gospodinjstvo na mesec plačalo 16 tisoč evrov,« je ponazoril. Urediti bo treba tudi parcialna odstopanja pri cenah odvajanja

predvidoma do konca leta 2025. Ob tem bodo spremenili tudi dostop v tamkajšnji zbirni center, ki bo potekal skozi novo tehtnico, je napovedal Berčon. »Tehtnica bo zagotovila pravično zaračunavanje odloženih odpadkov po principu plačaj, kolikor odvržeš,« je dejal.

Tretji cilj je zagon nove fotovoltaične elektrarne (plantaže) v Zarici v naslednjem letu z nazivno močjo en

Matjaž Berčon je konec oktobra nastopil drugi mandat direktorja Komune Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

odpadnih voda po posameznih občinah, je še dodal.

O Saubermacherju in nakelskih odpadkih

Glede morebitnega prihodnjega partnerstva z avstrijskim podjetjem Saubermacher Berčon meni, da bi lahko s tem ponudili ugodnejše cene storitev z odpadki. Kot poudarja, konkretnih odločitev o tem še niso sprejeli, se pa z župani občin, v katerih zbirajo odpadke, o tem pogovarjajo, naredili so tudi finančno analizo bodočega poslovanja. »To navezo podpiram

zaradi vseh trendov, ki se nakazujejo. Mi sami na dolgi rok nismo vzdržni ne cenovno ne organizacijsko, je povedal in dodal, da bo strateško povezovanje potrebno tudi zaradi pridobitve svežega kapitala za velike investicije.

Dotaknil se je še odločitve Občine Naklo, da bo njihove odpadke po novem odvažala Komunala Tržič. Kot je dejal, to na Komunalo Kranj, ki v Naklem trenutno zbere šest odstotkov vseh zbranih odpadkov, ne bo imelo učinka, saj da je cena stroškovna in izračunana na prebivalca.

Dan odprtih vrat Bohinjske hiše

Bohinjska Bistrica – V Bohinjski hiši danes ob 17. uri pripravljajo dan odprtih vrat, na katerem bodo predstavili primere zasnov in urejanja prostorov za skupnost po Sloveniji in v tujini. Temeljne predstavitve bo idejna zasnova preureditve objekta starega vrtca za namen medgeneracijskega centra, knjižnice ali centra skupnosti. Ekipa neprofitnega urbanističnega studia Prostoroz je namreč v okviru projektnih naloge že predlagala različne programe, ki bi v hiši lahko potekali dolgoročno, in hkrati predlagala začasno rabo.

Delna zapora predora Sten

Škofja Loka – Zaradi rednih letnih vzdrževalnih del bo od ponedeljka, 20., do točka, 28. novembra, na cesti Škofja Loka–Gorenja vas zaprt predor Sten, in sicer v smeri iz Gorenje vasi proti Škofji Loki. Predor bo v teh dneh zaprt med 8. in 17. uro, obvoz bo urejen. Iz Škofje Loke proti Gorenji vasi pa bo predor ves čas odprt.

Slovesnost ob državnem prazniku

Radovljica – Območno združenje Veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska ob državnem prazniku, dnevu Rudolfa Maistra, v petek, 17. novembra, ob 16. uri pred graščino na Linhartovem trgu v Radovljici pripravljajo slovesnost. Slavnostni govornik bo generalni sekretar Zveze društev general Maister Rudolf Pfajfar, v kulturnem programu bo sodeloval Veteranski pevski zbor.

Zaživel blejski multimedijski projekt

Turizem Bled je zasnoval nove multimedijske vsebine, ki spodbujajo obiskovalce, da podaljšajo svoje bivanje na Bledu in izkoristijo priložnost za raziskovanje njegove bogate naravne in kulturne dediščine.

MAŠA LIKOSAR

Bled – V petek je Turizem Bled predstavil svoj najnovejši destinacijski promocijski film Adventure of a Lifetime (Pustolovščina življenja) in podkast oziroma zvočno oddajo Bled – Is this the Most Beautiful Place on Earth? (Bled – Je to najlepši kraj na svetu?). Oba projekta sta plod sodelovanja z Noahom Charneyem, Američanom, ki že dolga leta prebiva v Sloveniji.

Film, ki ga je navdihnila na Instagramu objavljena fotografija zaroke ob idiličnem Blejskem jezeru, je delo Ciriila in Katarine Jazbec. Zgodba sledi trojici prijateljev iz tujine, Noahu, Melu in Jonu, ki iščejo popoln kraj, kjer bi Mel zasnel svoje dekline. Noah

Snovalci kratkega filma, ki je na ogled na spletni strani Javnega zavoda Turizem Bled in na njihovem uradnem profilu na YouTube / Foto: Boris Pretnar, vir: Turizem Bled

Na predstavitvi promocijskega filma in podkasta

/ Foto: Boris Pretnar, vir: Turizem Bled

Charney je prispeval k zasnovi zgodbe in je hkrati voditelj omenjenega podkasta. V 12 epizodah podkast raziskuje čare Blede, vključno z lokalnim prebivalstvom, kulinariko in doživetji. Ena od epizod gosti tudi Janeza Fajfarja, zgodovinarja in etnologa ter dolgoletnega župana Blede, ki s poslušalci deli svoj osebni zgodovinski pogled na kraj.

Ob tej priložnosti je Turizem Bled napovedal tudi prihajajočo izdajo knjige Bledologija, ki je prav tako delo

Noaha Charneyja. Knjiga bo ponudila zanimive zgodbe o kraju, njegovih prebivalcih ter lokalnih običajih in šegah gorenjskega dela Julijskih Alp, vendar z drugačnim pristopom, kot smo ga vajeni iz tipičnih turističnih vodnikov. Turizem Bled je Charneyja k nastanku knjige spodbudil z željo, da bi v njej raziskal in predlagal aktivnosti v okolici Blede, in sicer z namenom razbremenitve središča kraja in vpogleda v okolico skozi oči gosta.

Umik energijske pijače Prime

ANA ŠUBIC

Kranj – Uprava RS za varno hrano je prepovedala promet z energijsko pijačo Prime. V nadzoru je ugotovila, da sta v prometu dve različici pijače: hidrationski napitki brez kofeina in energijski napitki s kofeinom. Pregled sestavin je pokazal, da energijska pijača Prime vsebuje sestavino L-teanin, ki v EU ni dovoljena v brezalkoholnih pijačah, je pa dovoljena v drugih živilih. Za energijsko različico so tako izrekli

prepoved prometa, medtem ko so hidrationske pijače Prime še na voljo. Na upravi so tudi pojasnili, da so skupaj z ministrstvom za zdravje zaprosili NIJZ za oceno tveganja, iz katere je razvidno, da ocenjena izpostavljenost kofeinu preko uživanja energijskih pijač Prime kaže na obstoj verjetnosti škodljivih učinkov na zdravje obravnavanih populacijskih skupin, zato te pijače glede vsebnosti kofeina predstavljajo tveganje za zdravje otrok in mladostnikov.

V času sanacije podvoza bo cesta zaprta

MAJA BERTONCELJ

Goričane – Občina Medvode v sodelovanju s Slovenskimi železnicami začne sanacijo podvoza pod železniško progo med Goričanami in Medvodami. Podvoz so močno poškodovale avgustovske poplave, ki so odnesle asfaltno prevleko, spodnji stroj ceste in zemljino, ki je obdajala temelje podvoza.

Če bodo vremenske razmere dopuščale, bodo vsa dela dokončna še v letošnjem letu. V času gradnje bo vzpostavljena popolna zapora ceste Medvode–Goričane, obvoz pa bo možen v smeri Medvode (Preska)–Vaše–Goričane. Vrednost del je ocenjena na 230 tisoč evrov, pri čemer bodo dobrih trideset tisoč evrov prispevale Slovenske železnice.

Vodne poti nominirane na evropskem natečaju

Kamnik – Projekt Mreža vodnih poti Kamniško-Savinjskih Alp je nominiran na evropskem natečaju Aria 2023, katerega namen je spodbuditi izmenjavo navdihujočih primerov dobrih praks, sofinanciranih iz skupne kmetijske politike. V okviru projekta je nastala pohodniška pot okoli Kamniško-Savinjskih Alp, dolga 190 kilometrov in razdeljena na 11 etap. Poteka mimo več kot sto vodnih izvirov, ob katerih se pohodniki lahko odžejajo, glavni namen projekta pa je ozaveščanje o pomenu ohranjanja pitne vode. Informacije o glasovanju so na voljo na spletni strani kamniške občinske uprave. Letos sta sicer med 24 finalistov dva slovenska projekta. Poleg Mreže vodnih poti tudi Izročilo Brkinov in Krasa.

Na Brezjah simpozij o jaslicah

Brezje – Frančiškanski samostan na Brezjah in Društvo ljubiteljev jaslic Slovenije bosta v soboto, 25. novembra, na Brezjah priredila simpozij ob 800. obletnici postavitve jaslic svetega Frančiška Asiškega v Grecciu v Italiji. Simpozij je eden od dogodkov v počastitev tega jubileja. Ob desetih dopoldne ga bosta začela predsednik Društva ljubiteljev jaslic Slovenije pater dr. Robert Bahčič in apostolski nuncij v Republiki Sloveniji njegova ekscelencija dr. Jean Marie Speich. Udeležence simpozija bosta nagovorila tudi župan Občine Radovljica Ciril Globočnik in podpredsednik Mednarodne zveze jasličarjev Pier Luigi Bombelli iz Bergama v Italiji. Med udeleženci simpozija bosta tudi ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore in umetnostni zgodovinar dr. Damir Globočnik, ki bo govoril o jasličnih motivih v opusu Leopolda Layerja in Layerjevih slikarskih delavnica.

V Medvodah odpirajo drsališče

Medvode – Na prireditvenem prostoru ob Tržnici Medvode je že postavljeno drsališče. Odprli ga bodo danes, 17. novembra, ob 18. uri. Za zabavo bo skrbel duet Planet Acoustic. Drsališče Medvode bo obratovalo do 28. januarja.

Cepljenje prosti sezonski gripi in covidu-19

Jezerko – Cepljenje proti sezonski gripi in covidu-19 bo potekalo v torek, 21. novembra, od 13. do 18. ure v ZP Jezerko, v ambulanti dr. Vencelj. Za cepljenje se je treba obvezno prijaviti v ambulanti.

Hotel Lonca je odprt

◀ 1. stran

Ni naključje, da stene hotela krasijo fotografije iz sveta kolesarstva, saj je eden od lastnikov kolesar Luka Mezgec. »Hotel tej regiji zagotovo prinaša veliko dodano vrednost, saj je potreba po nastanitvenih kapacite-

Zanimanje za bivanje pri njih kažejo tako poslovni kot tudi že kolesarski gostje.

tah, ki jih je na tem območju razmeroma malo, zelo velika,« je na torkovi predstavitvi Lonca poudaril Mezgec. Hotel ima po mnenju investitorjev celovito ponudbo za kateregakoli gosta, osredotočajo pa se na poslovne goste. »Saj vemo, kako gospodarsko močna je ta regija,« razmišlja Mezgec.

Prostore hotela, katerega stene krasijo fotografije iz sveta kolesarstva, je z Luko Mezgecem razkazala solastnica Polona Ropret Klevišar. / Foto: Gorazd Kavčič

Terasa v petem nadstropju hotela ponuja izjemen razgled na Škofjo Loko. / Foto: Gorazd Kavčič

Solastniki hotela so poleg Luke Mezgeca še Polona Ropret Klevišar, Jure Kocjan in Milan Markovič. Veseli jih tudi odziv lokalne

skupnosti, ki je vse od začetka obnove hotela, ki se je začela v drugi polovici lanskega leta, zelo dober, v času gradnje po besedah Luke

Mezgeca niso imeli niti ene slabe izkušnje z lokalno skupnostjo. Sicer v hotelu ni več bazena, restavracije in plesišča. Te prostore so predelali v poslovne prostore za zdravstvene in nekatere druge dejavnosti, ki so prav tako pomembna pridobitev za lokalno prebivalstvo. Kavarna v pritličju hotela pa je odprta tudi za zunanje goste.

Celotna investicija v prenovu hotela je bila ocenjena na 3,5 milijona evrov, pri čemer se investitorjem obeta 700.000 evrov nepovratnih državnih in evropskih sredstev. Končna cena investicije, o kateri ne želijo govoriti, je po besedah Polone Ropret Klevišar v začetnih zneskih, nekoliko pa se je povešala zaradi dviga cen v gradbeništvu.

Tretjina proračuna za investicije

Občinski svetniki v Železnikih so potrdili osnutek proračuna za prihodnje leto. Vreden je blizu 10 milijonov evrov, največja investicija pa bo prezračevalni sistem v Osnovni šoli Železniki.

ANA ŠUBIC

Železniki – Železnikarski občinski svetniki so minuli četrtek na zadnji seji v prvi obravnavi potrdili občinski proračun za prihodnje leto. Predvideli so blizu 9,1 milijona evrov prihodkov in slabih 9,9 milijona evrov odhodkov. Primanjkljaj bodo pokrili s stanjem na računu, dodatnega zadolževanja pa ne predvidevajo, je napovedal župan Marko Gasser. Osnutek proračuna bo v javni razpravi do 28. novembra.

Kot je pojasnila svetovalka za proračun, finance in gospodarstvo Tanja Habjan, je v strukturi prihodkov največ oz. 72 odstotkov davčnih prihodkov, ki so jih ocenili na slabih 6,5 milijona evrov. Pri pripravi osnutka proračuna

so upoštevali povprečnino v višini 700 evrov na prebivalca, po dogovoru o njenem dvigu za 25 evrov pa iz tega naslova pričakujejo približno dvesto tisoč evrov več. Transferne prihodke, ki se jih nadejajo iz državnega proračuna in EU, so ocenili na 1,5 milijona evrov.

Pri izdatkih predstavlja tekoči odhodki in transferi skupaj skoraj 6,5 milijona evrov, za investicije pa nekaj manj kot 3,1 milijona evrov. Za vračilo kreditov bankam ter ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo bodo namenili 310 tisoč evrov.

Kar tretjino proračuna oz. blizu 3,2 milijona evrov bodo predvidoma porabili za izobraževanje. Kot je pojasnila Habjanova, je delež

nekoliko višji zaradi 678 tisoč evrov vredne investicije v vgradnjo centralnega prezračevanja z rekuperacijo v Osnovni šoli Železniki, pri čemer se občina nadeja skoraj 524 tisoč evrov sofinanciranja iz proračuna EU. Glavna stroška na področju izobraževanja sta sicer plačilo razlike med ceno programov vrtec in plačilom staršev (1,4 milijona evrov) in šolski prevozi (560 tisoč evrov).

Za promet in prometno infrastrukturo so po podatkih Habjanove predvideli slabih 1,5 milijona evrov, od tega skoraj milijon za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest.

Postavka Prostorsko planiranje in stanovanjsko-komunalna dejavnost, na

kateri je dober milijon evrov, med drugim vključuje investicije v kolesarski poligon v Železnikih in parkirni prostor Bele trate v Dašnici, asfaltiranje parkirišča pred ribogojnico Rudno in ureditev vodotoka Pruharica na Zalem Logu v sklopu načrta za okrepanje in odpornost, ki ga financira EU. Nadaljevali bodo sanacijo plazu pod lokalno cesto nad Mšičem v Martinj Vrhu in pripravili dokumentacijo za sanacijo ceste Zgaga–Močilarjev grič v Davči. Planirana imajo tudi sredstva za sanacijo po letošnjih neurjih, ki si jih obetajo s strani države, ter sredstva za gasilsko vozilo PGD Selca in gasilski kombi za PGD Sorica. Rezervirali so tudi 74 tisoč evrov za participativni proračun.

Nova prometna ureditev

S prenovljeno Slovensko cesto središče Mengša dobiva novo podobo, občina v kratkem pričakuje uradni zaključek investicije in uveljavitev cone 30.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Mengeš – Glavnina del na osrednji cesti skozi Mengeš, na odseku od Glavnega trga do križišča v bližini gasilskega in godbenega doma, je bila opravljena do konca avgusta. Rekonstrukcija, ki se je začela lani oktobra, obsega prenovo vodovoda in kanalizacije, javne razsvetljave, elektroomrežja, plinovoda in telekomunikacijskih vodov, obnovo in preureditev dotrajane ceste ter v sklepni fazi še ureditev obcestnih in parkovnih površin z novo urbano opremo. Gre za zahtevno investicijo, ki jo vodi Direkcija za infrastrukturo, poudarjajo na občini v pričakovanju čimprejšnjega zaključka. Izvedba del se je namreč tudi zaradi avgustovskih poplav podaljšala. Komisijski pregled je bil opravljen v drugi polovici oktobra, po besedah župana Boga Ropotarja je med drugim pokazal, da je

S preureditvijo ceste želijo umiriti promet v središču Mengša. / Foto: Ana Jagodič Dolžan

treba uskladiti delovanje semaforjev. Eden glavnih ciljev prenove, poleg sanacije dotrajane infrastrukture, je umiritev prometa ter zagotavljanje večje varnosti pešcem in kolesarjem. Tem so namenili tudi več prostora, bistvena novost pa je omejitev hitrosti na trideset kilometrov na uro. »Cilj je,

da se glavni prometni tokovi iz centra Mengša preusmerijo na obvoznico, središče pa zadira in zaživi v novi, sodobnejši in prijetnejši podobi,« pravi direktor občinske uprave Urban Kolar. Hitrost bosta nadzirala dva stacionarna radarja. »Redarske službe že izvajajo kontrolo nad nepravilno parkiranimi

vozili, za zdaj še brez izrekanja kazni oziroma glob, ampak zgolj z opozarjanjem,« je dodal Kolar. Cesta naj bi prihodnje leto prešla v last in upravljanje Občine Mengeš, ki bo za prenovo namenila dobra dva milijona evrov, ministrstvo za infrastrukturo pa nekaj več kot milijon.

S sejmom do kadrov

Karierni sejem, ki je prejšnji četrtek potekal v kamniški športni dvorani, je privabil 27 sodelujočih podjetij in organizacij ter precejšnje število mladih in drugih iskalcev zaposlitve.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – »Po lanskem letu, ko smo sejem organizirali prvič, smo veseli, da se je tokrat odzvalo še več sodelujočih, kar pa kaže tudi na to, da kadra primanjkuje in da morajo podjetja več vlagati v promocijo,« nam je povedal Janko Čevka, predsednik Podjetniškega kluba Kamnik, ki je ob častnem pokroviteljstvu župana Mateja Slaparja ter podjetij Exoterm-it in Iskra Mehanizmi ter podpora KIKštarerja sejem organiziral drugič.

Letos so se za razliko od lanskega leta, ko je sejem potekal v dveh dneh, odločili za enodnevn dogodek, kar je po besedah predsednika Janka Čevke lažje za zaposlene predstavnike podjetij, ki se predstavljajo, nekoliko težje pa je v zgolj enem dnevu organizirati vse obiske šolarjev kamniških šol, ki se prav tako udeležujejo sejma.

Karierni sejem v Kamniku je sicer že v prvi izvedbi prerasel okvire občine, tudi letos pa so se predstavljala podjetja in druge organizacije s širšega območja, ki tudi na ta način v svoje vrste želijo privabiti nove kadre. O pomanjkanju delavcev, s katerim se srečujejo, je spregovoril tudi Čevka: »Dandanes so v središču teme, vezane na pametne tovarne, umetno inteligenco in digitalno transformacijo, a pomembno je vedeti, da za uspešno delo in premagovanje izzivov v svetu neprestanih sprememb potrebujemo mlade delavce, ki so pripravljeni sprejeti izzive in izkoristiti, kar nam ponuja najsodobnejša tehnologija.« Kot je še dejal, so kadri ključ do uspeha pametnih tovarn, »saj tudi najboljše umetna inteligenca ne more nadomestiti izobraženih in inovativnih mladih.«

Demokracija, raznolikost in varovanje podnebja.

EVROPA SI TI.

Kolesar leta tretjič zapored Tadej Pogačar

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Na Večer u zvezd je Kolesarska zveza Slovenije podelila priznanja najboljšim kolesarkam in kolesarjem v letu 2023.

Kolesar leta je že tretje leto zapored prvi kolesar sveta, Gorenjec Tadej Pogačar. Čeprav ga je spomladi ustavil zlom zapestja, je slavil kar 17-krat. Kolesarka leta je postala Eugenia Bujak. V Glasgowu je z 12. mestom popravila svojo in s tem tudi najboljšo slovensko žensko uvrstitev na svetovnih prvenstvih v kronometru. Podelili so še druga priznanja, tudi Gorenjcem. Za posebne dosežke ga je prejel Matej Mohorič, amaterski kolesar leta je

Andrej Žavbi, Maruša Tereza Šerkezi je najboljša mlada gorska kolesarka, Jan Polanc je prejel priznanje ob zaključku tekmovalne kariere, Janez Drinovec pa za življenjsko delo. »V Kolesarskem klubu Kranj je začel kot kolesar ter nadaljeval kot trener in kolesarski delavec. Vedno je stremel k napredku in tako je bil tudi eden od pobudnikov za organizacijo Dirke po ulicah Kranja. Ta je prerasla v Veliko nagrado Kranja, ki velja za najstarejšo slovensko dirko pod okriljem Mednarodne kolesarske zveze. Letos je kranjski klub pripravil že 55. izvedbo in pri vseh brez izjeme je sodeloval tudi Drinovec,« so zapisali v obrazložitvi.

Kranjski Triglav prvi del zaključuje doma

Kranj – V 2. slovenski nogometni ligi bodo odigrali 18., zadnji krog jesenskega dela. Triglav Kranj bo jutri doma igral z Belinci Klimo Tratnjek, drugouvrščeno ekipo na lestvici. Tekma se bo začela ob 15.30. Tudi v 3. SNL – zahod bodo jutri zadnje tekme prvega dela. Spored gorenjskih ekip v 14. krogu: Brda – Škofja Loka, Jesenice – Roltek Dob, Eksist Žiri – Eltron Šenčur (vse z začetkom ob 13. uri) in Vrhnika – Šobec Lesce (ob 17.30).

Na Finsko po prve odgovore

Tekači na smučeh so pripravljani na začetek nove sezone. V Ruko odhaja šesterica.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Tekalci na smučeh bodo sezono svetovnega pokala začeli 24. in 25. novembra v Ruki na Finskem. Prvi imeni reprezentance sta Eva Urevc in Miha Šimenc. Na sever poleg njih odhajajo še Anja Mandeljc, Anže Gros, Vili Črv in Miha Ličef.

Eva Urevc je nekaj potrditev, da je na pravi poti, že dobila. Pretekli teden se je izkazala na tekmi FIS v Muoniu na Finskem. Na deset kilometrov v prosti tehniki s posamičnim startom je zaostala le za Nemko Victorio Carl. »Uživam. Pritisk je zagotovo prisoten, ker ne veš, kako dobro si delal. Potrebujem neko potrditev. Nekaj takega, tudi motivacijo, sem že dobila v Muoniu na razdalji. Veselim se uvoda v Ruki in celotne konkurence. Verjamem, da se bo forma stopnjevala iz tekme v tekmo. Za zdaj lahko rečem, da še nisem v tisti pravi formi, kar je dober znak,

Tekači na smučeh Miha Ličef, Anže Gros, Eva Urevc, Anja Mandeljc, Miha Šimenc in Vili Črv s trenerjem Olo Vignom Hattestadom pričakujejo začetek nove sezone svetovnega pokala. / Foto: Gorazd Kavčič

tako da gremo lahko zelo pozitivno naprej. Že v Muoniu smo imeli nizke temperature, zato smo se malo že privadili za uvodno postajo svetovnega pokala. Letos sem zamenjala proizvajalca smučiči, dobro sodelujemo, tako da me glede opreme ne skrbi,« pravi Gorjanka. Lani je veliko

napredovala predvsem na razdalji.

Pred začetkom sezone je misli strnil tudi glavni trener Ola Vigen Hattestad. »Ta sezona ne prinaša svetovnega prvenstva, bo nekoliko drugačna. Tekmovalci bodo imeli različne cilje. Eden izmed vrhuncev za

vse bo Tour de Ski, zanimiva bo tudi turneja po Severni Ameriki in Kanadi. Zanimava nas tudi skupni seštevek svetovnega pokala. Skratka, sezona bo zagotovo zanimiva v več pogledih. Kmalu bomo dobili odgovore, ali so bile poletne priprave uspešne. Delali smo dobro.«

PAMETNA ENERGIJA

Samooskrbni

Ujemite NET metering do konca letošnjega leta.

**ODDAJTE
POVPRAŠEVANJE**

GEN-ISONCE.SI

Jubilej radovljiških tiskarjev

V Tiskarni knjigovoznice Radovljica letos praznujejo šestdesetletnico delovanja. Danes sodobno in tehnološko odlično opremljeno podjetje ima zamatke v predvojni Lerhovi knjigoveški delavnici v starem centru Radovljice, zadnjih nekaj desetletij je v lasti manjše skupine nekdanjih zaposlenih.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Podjetje je imelo največ zaposlenih, okoli šestdeset, v začetku devetdesetih let, s posodobitvijo in tehnološkim razvojem, posebno oddelka knjigovoznice, pa se je potreba po delavcih zmanjšala, tako da danes zaposlujejo 25 delavcev, po večini iz Radovljice in okolice.

Ti so, kot poudarja vodstvo podjetja, strokovno usposobljeni za celoten spekter dela, od nabave in prodaje do računalniške priprave, tiska, vezave knjigoveškega dela in dodelave. »Zadnja desetletja večino dela opravimo sami, kooperanti za nas opravijo le nekatera specialna dela,« je pojasnil direktor Bogdan Perhavec, Anja Hajdinjak Jovanovič, ki vodi prodajo, pa poudarja, da je prav dejstvo, da je celoten izdelek od začetka do konca, vključno z oblikovanjem, narejen na enem mestu, poleg fleksibilnosti in kakovosti ena od največjih prednosti.

Večina njihove proizvodnje je za domači trg, čeprav v manjšem obsegu delajo tudi za tujino.

Širok spekter produktov in naročnikov

Tiskarna knjigovoznica Radovljica dela za širok spekter naročnikov, od založnikov do farmacevtskih podjetij in posameznikov, ki potrebujejo zgolj letak ali plakat. Med njihovimi izdelki so promocijske tiskovine, kot so tako revije, katalogi, letaki ... kot tako imenovane funkcionalne tiskovine, med katere štejemo etikete, priročnike, navodila za

Kolektiv Tiskarne knjigovoznice Radovljica v jubilejnem letu, ko praznujejo šestdesetletnico delovanja

uporabo in embalažne skatlice, pa tudi mape, kuverte in vizitke in obrazci. Tiskajo trdo in mehko vezane knjige, učbenike in delovne zvezke, za naročnike pripravijo tudi celotno grafično podobo, različne dodelave in vezave.

Dolga tiskarska in knjigoveška tradicija

Tiskarna je v Radovljici sicer kot obrtna delavnica začela delovati že leta 1961, dve leti kasneje pa je v prostorih nacionalizirane nekdanje Lerhove knjigovoznice začelo delovati podjetje z imenom Knjigovoznica Radovljica, ki je po desetih letih že zaposlovalo štirideset delavcev.

Sredi osemdesetih so ime spremenili v današnje, Tiskarna knjigovoznica Radovljica, v začetku devetdesetih

pa podjetje preselili na današnjo lokacijo, v prostore nekdanje vojašnice na obrobju Radovljice. Sledilo je ob-

Za prihodnost se tiskarjem kljub pospešeni digitalizaciji v sodobnem svetu ni bati. Ljudje še vedno berejo knjige, se učijo iz učbenikov in delijo tiskana promocijska gradiva.

dobje hitrega razvoja tehnologije tiska, ki mu je Tiskarna knjigovoznica Radovljica sledila.

Majhnost je prednost

Danes se v Tiskarni knjigovoznici Radovljica srečujejo s podobnimi izzivi kot druga podjetja v regiji. Kot pravi direktor Perhavec, dejstvo, da so manjše podjetje, v turbulentnih časih najprej epidemije in nato energetske draginje vendarle predstavljajo določeno prednost.

Težave z dobavo papirja, ki so v preteklih dveh letih pestile številna tiskarska podjetja, pri njih k sreči niso

bile tako izrazite kot drugod. Tudi cene te njihove osnovne surovine so se v zadnjem obdobju umirile, težavo še vedno predstavljajo cene energentov.

Za prihodnost, pravi Anja Hajdinjak Jovanovič, pa se tiskarjem kljub pospešeni digitalizaciji v sodobnem svetu ni bati. Ljudje še vedno berejo knjige, se učijo iz učbenikov in delijo tiskana promocijska gradiva. In tako bo, je prepričana, ostalo vsaj še nekaj časa.

DOBRO JE VEDETI

Pri davčni izvršbi davčni in bančni stroški

CVETO ZAPLOTNIK

Naš bralec je v sistemu eDavki spregledal opomin davčne uprave (Furs) o plačilu 67 evrov nedavčne obveznosti, zato je uprava začela postopek davčne izvršbe. V postopku je nastalo za skoraj 93 evrov stroškov, ki jih je moral plačati. Tako je poleg zneska dolga, ki je porasel še za zamudne obresti, davčni upravi plačal deset evrov za sklep o izvršbi na denarne prejemke, dvema bankama, v katerih ima odprt račun, pa še skupno 78 evrov stroškov za sprejem in obdelavo sklepa davčne uprave in še pet evrov za stroške nakazila.

Furs se odloči za izvršbo v primeru, če dolжник svoje davčne ali nedavčne obveznosti ne izpolni v roku. Pred začetkom izvršbe praviloma dolžnika opomni po pošti, preko aplikacije eDavki ali po telefonu, vendar pa opominjanje po zakonu ni obvezno. Izvršbo začne z izdajo sklepa o izvršbi, pri tem pa veljajo tudi nekatere omejitve, ki dolžniku zagotavljajo socialno varnost.

Z izvršbo namreč lahko zaseže dolžniku največ dve tretjini njegovih denarnih prejemkov, ki po zakonu o dohodnini štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, vendar tako, da mu ostane za preživljanje na računu najmanj znesek v višini 76 odstotkov minimalne bruto plače. Sklep o izvršbi pošlje Furs vsem bankam in hranilnicam, ki morajo dolžnikova sredstva na računu zarubiti do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi. Vsaka banka oziroma hranilnica posebej zaračuna dolžniku stroške za sprejem in obdelavo sklepa o izvršbi, tista, ki nakáže denar z dolžnikovega računa, pa še stroške nakazila. Tarifa za sprejem in obdelavo sklepa o izvršbi sega do petdeset evrov, stroški nakazila presegajo tudi deset evrov. V Združenju bank Slovenije pojasnjujejo, da morajo banke in hranilnice po prejetju sklepa o izvršbi izvesti vrsto opravil, v primeru izpolnitve sklepa (plačila) pa izračunati tudi zakonite zamudne obresti do dneva poplačila dolga.

Mercator prevzel Tuš

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Mercator, sicer v lasti hrvaške skupine Fortenova, je včeraj podpisal pogodbo o nakupu Engrotuša, s čimer je kupil stodstotni delež podjetja brez dejavnosti Tuš drogerija, ki je v postopku oddvojitve. V medijih se ob tem postavlja vprašanje, kako si ob visoki zadolženosti lahko privoščijo ta nakup. Podpisniki so

sicer prepričani, da povečanje pomeni odlične temelje za prihodnjo rast skupnega podjetja. Stekel pa je tudi že postopek za pridobitev soglasja Agencije RS za varstvo konkurence. Po pisanju Dela in Financ je transakcija vredna okoli trideset milijonov evrov. Nobena od strani pa do pridobitve soglasja AVK ne razkriva podrobnosti v zvezi s pogodbo in načrti trgovca.

Prehiteva nas konkurenca

Na drugem Festivalu podjetništva so gospodarstveniki med drugim poudarili potrebi po debirokratizaciji ter sprejetju pogojev za večjo konkurenčnost gospodarstva.

ALEŠ SENOŽETNIK

Brdo pri Kranju – Z osrednjim dogodkom v Kongresnem centru Brdo se je v ponedeljek začel drugi Festival podjetništva, ki ga je organiziral SBC – Klub slovenskih podjetnikov. Na prireditvi z naslovom Naši podjetniki zmagujejo, kaj pa Slovenija so podjetniki različnih profilov delili svoje izkušnje in vizije o Sloveniji v prihodnje.

Politika je dokazala, da ne zna delati v dobro države, je bilo eno od osrednjih sporočil uvodnega nagovora predsednika SBC Joca Pečičnika. »Politika nam je dokazala, da ne zna delati v dobro države, ampak samo za svoj obstoj. Ne razume naših spodbujanj in prizadevanj, ne razume, da je lahko socialna država le tista, ki ima veliko prihodkov in čim nižje stroške,« je med drugim povedal Pečičnik

in dodal, da je posledica slabega stanja, da nas prehiteva vsa evropska konkurenca, zato bodo v klubu pripravili programe in konkretne rešitve, ki jih bodo posredovali vladi. Predvsem si želijo davčne reforme in sprememb plačnega sistema, s čimer bi zagotovili višje plače zaposlenim in s tem konkurenčnost pri zagotavljanju delovne sile.

Na štirih panelih, ki so jih organizirali čez dan, so

V okviru festivala so pripravili tudi štiri panele. / Foto: Gorazd Kavčič

gostje med drugim iskali recept za Slovenijo, besedo pa so dali tudi uspešnim mladim podjetnikom. Tako je predsednik uprave NLB Blaž Brodnjak opozoril, da je za majhno gospodarstvo, kakršno je slovensko,

mednarodna konkurenčnost ključna, ta pa se tudi s predlogom zakona o obnovi zmanjšuje. Igor Akrapovič je izrazil zaskrbljenost nad »eksodusom« mladih visoko izobraženih kadrov, za katere zaradi visoke obdavčitve

plač slovensko gospodarstvo ni več zanimivo.

Tudi na panelu mladih podjetnikov so sodelujoči poudarili podobne teme. Oviro vidijo v preveliki birokratizaciji. Damian Merlak, poslovnež in med drugim ustanovitelj Bitstampa, meni, da bi morali v državi bolj spodbujati trg tvegane kapitala, ki je manjkajoči člen v verigi. Sicer pa je denimo Tomaž Lah, direktor podjetja Nektar Natura, poudaril, da je Slovenija lahko odlična podjetniška inkubator za razvoj podjetniških idej, ki bi morda na večjem trgu lahko hitreje vzbudile pozornost konkurence. Glavna težava, ki jo vidi, sta nepredvidljivost in hitro spreminjanje zakonodaje.

Alkohol je zelo dostopen, javni prevoz ne

Mladi niso več odgovorni za največ nesreč pod vplivom alkohola; število prometnih nesreč, ki so jih povzročili alkoholizirani mladi vozniki, se je v zadnjem desetletju zmanjšalo za okoli šestdeset odstotkov. Kljub temu pristojni opozarjajo na problematičen odnos družbe do alkohola in njegovo široko dostopnost.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – »Herroj je tisti, ki sredi noči, pa četudi v pižami, poskrbi za to, da se njegov otrok, prijatelj, tudi starš ne vozi pod vplivom alkohola. Vsem naštetim dodajamo še tiste, ki morda komu kak kozarček vzamejo in rečejo: 'Bilo je dovolj,'« je zbrane, med katerimi so bili predvsem mladi, v torek v Lescah nagovoril ustanovitelj in direktor zavoda Vozim David Razboršek. Srečanje, regionalni posvet mladih, strokovne javnosti in lokalnih odločevalcev na temo prometne varnosti, vožnje pod vplivom alkohola in psihoaktivnih snovi ter rabe alkohola med mladimi z naslovom Heroji vozijo v pižamah, je zavod organiziral v sodelovanju z Občino Radovljica in Mladinskim dnevnim centrom KamRa Radovljica.

Mladi podirajo stereotipe

»Mladi ste edini, ki jim je v zadnjih desetih letih uspelo narediti omembe vreden napredek na področju vožnje brez alkohola,« je v Lescah poudaril Razboršek in

dodal, da se je nedavne prireditve za mlade v Novi Gorici, poimenovali so jo Zabava brez alkohola, udeležilo skoraj petsto mladih. »Na dogodku ste podrli vse stereotipe nas, starejših. Zabava je bila odlična, kljub temu da niso točili alkohola. Tako kot v prometu ste dokazali, da ste bistveno bolj odgovorni kot mi, vaši starši.«

Velika dostopnost alkohola

Kljub temu je v Sloveniji število prometnih nesreč, ki jih povzročijo vozniki pod vplivom alkohola, še vedno veliko. Peter Debeljak,

»Vsak brez težav najde prijatelja, ki mu pijačo priskrbi v trgovini, alkohol je zelo lahko dostopen tudi v domačih hladilnikih.«

sekretar na ministrstvu za zdravje, je na srečanju opozoril predvsem na dostopnost in družbeno sprejemljivost uživanja alkohola. Pri tem je poudaril, da med vplivom alkohola in droge

na posameznika v resnici ni bistvenih sprememb, a uporaba psihoaktivnih snovi v družbi kljub temu velja za bistveno manj sprejemljivo kot uživanje alkohola, ki je del našega vsakdana. »Seveda nihče ne pričakuje od vas, da ne boste pili alkohola, ker je nevaren in škodljiv, a imejte distanco in zavedajte se, kaj lahko povzroči,« je opozoril.

Radovljiški mladinski center KamRa vse svoje prireditve organizira brez alkohola, je povedala Jasmina Šubic, vodja centra. In ne le alkohola, je poudarila vodja centra, nasprotujejo tudi uporabi energijskih pijač. Med mladimi, ki prihajajo v center KamRa in se udeležujejo projekta PUM-O, pa so pred časom izvedli anketo, v kateri so jih povprašali o njihovem odnosu do alkohola, predvsem v povezavi z udeležbo v prometu. Rezultati ankete, pravi Jasmina Šubic, so spodbudni. »Kot kaže anketa, je bilo tistih, ki so se sedli za volan pod vplivom alkohola, bistveno manj kot tistih, ki so storili, prav tako je bilo bistveno manj tistih, ki se niso želeli peljati z nekom, za katerega

Zbrane, med katerimi so bili predvsem mladi, je v torek na regionalnem srečanju v Lescah nagovoril ustanovitelj in direktor zavoda Vozim David Razboršek.

so menili, da je pred vožnjo užival alkohol.«

Želijo si dostopnejši javni prevoz

Je pa skrb vzbujajoč podatek, da je alkohol zelo lahko dostopen, tudi mladoletnim, še kažejo rezultati ankete. »Vsak brez težav najde prijatelja, ki mu pijačo priskrbi v trgovini, alkohol je zelo lahko dostopen tudi v domačih hladilnikih,« je še povedala.

Mlade so v anketi povprašali tudi, na kakšen način odhajajo z zabav. Nekateri gredo s prijatelji, drugi se odpeljejo sami, manjši del se za prevoz dogovori s starši. V zvezi s tem pa so mladi posebno poudarili problematiko nedostopnosti javnega prevoza. »Skoraj v devetdesetih odstotkih so bili v svojih odgovorih jasni: če bi bil javni prevoz bolje urejen, bi ga tudi uporabljali.

Zdaj ga ne, saj avtobusi in vlaki ponoči pač ne vozijo.«

Sicer pa v mladinskem centru na podlagi ankete ugotavljajo še, da se mladi zavedajo, da so kot začetniki manj izkušeni vozniki, da vrstnikov ne spodbujajo k hitrejši vožnji niti jih ne motijo s telefoni, da pa jim glasna glasba predstavlja enega od samoumevnih spremljevalcev vožnje v avtomobilu.

»Serviserji« kradli

SIMON ŠUBIC

Žirovnica – Policijska uprava Kranj znova opozarja pred drznimi storilci, ki za žrtve običajno izberejo starejše občane. Izdajajo se jim za različne serviserje ali izvajalce del in jih na ta način zamotijo, medtem pa njihovi sosterilci iz stanovanjske hiše odnesejo, kar vidijo vrednega. Zadnji tak primer drzne tatvine so v torek obravnavali jeseniški policisti na območju občine Žirovnica. Neznana oseba je nekaj pred 9. uro starejšo občanko zavedla s pretevo, da je s telekomunikacijskega podjetja in mora opraviti servis v njeni stanovanjski hiši. Občanka ga je odpeljala v klet, medtem pa je sosterilec izvedel tatvino denarja

in nakita. Lastnica je bila oškodovana za nekaj sto evrov, so sporočili policisti, ki svetujejo, da imejte nenapovedane obiskovalce ves čas pod nadzorom in jih brez potrebe ne vabite v stanovanjske prostore. Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce raznih del ipd., vedno zahtevajte na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog. Ob tem naj bodo pozorni tudi na videz oseb (njihova oblačila, govor, morebitne posebnosti) in na vozilo, s katerim so se pripeljali (znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila). Če postanete žrtev kaznivega dejanja, takoj pokličite policijo na številko 113, to storite tudi, če v svojem okolju opazite sumljive osebe ali avtomobile.

Vlomili v hiši

Domžale – Domžalski policisti so te dni obravnavali dva vloma. Neznani storilci so iz ene hiše odnesli za več tisoč evrov gotovine in nakita, iz druge pa denar in akumulatorski vijačnik v vrednosti 1200 evrov.

Tragična smrt planiške legende

V Planici žalujejo za dolgoletnim vodjo letalnice Iztokom Pergarcem - Ičem, ki je umrl v ponedeljek, ko je med popravilom strehe na servisnem objektu omahnil z lestve.

SIMON ŠUBIC

Planica – V ponedeljek popoldne se je v Planici zgodila nesreča, ki se je tragično končala za 64-letnega Izidorja Pergarca - Iča, dolgoletnega vodjo Letalnice bratov Gorišek. Med ogledom strehe na servisnem objektu Čaplja, ki naj bi zamakala, je omahnil z lestve, kljub takojšnjemu oživiljanju pa mu ni bilo pomoči.

S Policijske uprave (PU) Kranj so v ponedeljek popoldne sporočili, da so kranjskogorske policiste okoli 14.15 obvestili o nesreči na območju Planice. »Po podatkih, s katerimi razpolagamo, je moški padel z višine in zaradi hudih telesnih poškodb na kraju umrl. Policisti so kraj zavarovali, opravljajo ogled in zbirajo obvestila o vzroku in vseh okoliščinah nesreče, ki so predmet nadaljnje kriminalistične preiskave. Obveščena je bila tudi delovna inšpekcija.

Iztok Pergarc - Ič je bil zadnji dve desetletji vodja priprave letalnice v Planici. / Foto: Gorazd Kavčič

O vseh ugotovitvah bo obveščeno pristojno državno tožilstvo,« je pojasnil Roland Brajčič, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj.

Na žalostno novico so se dan kasneje odzvali tudi v Smučarski zvezi Slovenije. »Ič, ki smo ga vsi globoko cenili, je v Planici našel svoj drugi dom. Bil je izjemen poznavalec priprave Letalnice bratov Gorišek,

njegova strast in predanost sta bili brezmejni. Njegov ponos je dosegel vrhunec, ko se je ob uradnih otvoritvah tekem FIS svetovnega pokala v smučarskih skokih s slovensko zastavo spustil po doskočišču Planice, ob zvokih Zdravljice, ki so pod Poncami odmevali kot čarovnija. Zaznamoval ga je njegov prepoznaten slog: z dvema radijskima postajama

okoli vratu in značilnim klobukom na glavi je izkazoval svojo edinstvenost. Kot vodja priprav letalnice je vedno poudarjal, da je največje priznanje zanj prišlo od tekmovalcev, ki so cenili njegovo delo. Teh priznanj je bil deležen nešteto,« so zapisali.

Kot dodajajo v SZS, se je Ičeva zgodba v Planici začela že v otroštvu, ko je kot desetletni deček pomagal pri pripravi skakalnic. Skozi leta je postal eden od njih, nato njihov vodja in končno vodja letalnice – položaj, ki ga je z velikim ponosom zasedal dve desetletji. »Iča si bomo zapomnili kot srčnega, a hkrati strogega vodjo, predanega svojemu delu. Njegove izjemne veščine so ga pripeljale celo do olimpijskih iger v Sočiju, kjer je s planiško ekipo skrbel za pripravo skakalnic,« so še sporočili in za konec poudarili: »Dragi Ič, pogrešali te bomo, a spomin nate bo z nami ostal za vedno v dolini pod Poncami.«

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

To jezero sploh ni slano

Taka je bila prva misel 23-letne Katje Bukovnik iz Virmaš, ko je pokusila vodo jezera Turkana v Keniji. Pa je bilo, le druge soli vsebuje, kot jih imajo nam znane slane vode. Katja je letošnji september s fantom, 24-letnim Jurijem Dolencem iz Sopotnice, preživela v Keniji.

KLARA MRAK

V Kenijo sta se sicer skavtska voditeljica in prostovoljca odpravila 9. septembra, v Slovenijo sta se vrnila 4. oktobra. Prva potovalna izkušnja zunaj Evrope jima je pustila velik vtis. »Že kot mlajša sva se gibala v takih krogih, da sva celo otroštvo poslušala potopise študentov, najinih starejših voditeljev in animatorjev, ki so šli na misijone, jaz sem si vedno želela enkrat iti, in sem si rekla, da ko bom velika, bom šla,« zamisel o odhodu v Kenijo razloži Katja. »Prišlo je obdobje korone, in kar naenkrat sem ugotovila, da sem dve leti starejša, da sem postala 'velika' in da lahko grem. (smeh) Moj fant Jurij

se je javil, da gre z mano, česar sem bila zelo vesela.« Katja je julija diplomirala na Pedagoški fakulteti, Jurij pa septembra na Fakulteti za računalništvo in informatiko, oba zdaj delata magistririj. »Z Imom, župnikom, pri katerem sva bila nastanjena blizu mesta Lodwar, sva prvič govorila konec februarja. Konec marca sva kupila letalske vozovnice, potem sva vedela, da bova zagotovo šla,« se spominjata. Že pred poletnimi počitnicami sta zbirala šolske potrebščine in prostovoljne prispevke, zbrala sta dva tisoč evrov, v načrtu sta imela še zbiralno akcijo konec avgusta, ampak sta jo zavoljo posledic poplav in tega, da pomoč potrebujejo domači ljudje, opustila.

Razigrani in vedoželjni

Pomagala sem učiteljici v t. i. baby classu, kjer so sicer otroci od tretjega do petega leta starosti, a najmlajši so bili stari tudi dve leti, najstarejši osem. Na splošno tudi njihovi starši ne vedo, koliko natanko so stari. Iz razreda v razred ne napredujejo po starosti, ampak po tem, koliko znajo. Sedijo v klopeh, se učijo črke, številke od ena do dvajset, šteti in pisati, imajo plakate z besedami, učijo se o sadju, živalih. Vsak dan jih ponavljajo. Imajo pa tudi dosti prostega časa. Tudi spali so. Otroci so taki kot pri nas, razigrani, vedoželjni, nič drugačni od naših.« Jurij je po šolah in ustanovah preverjal delovanje računalnikov. »Velikokrat niso točno znali povedati, kaj je narobe, težava je z brezžičnimi povezavami, velikokrat sem samo pregledal vse računalnike, jih odprl, očistil, pogledal, ali imajo viruse. Sicer nekaj osnov računalništva znajo, Word, Powerpoint, prav veliko pa ne. So pa kar 'domači', kar se družabnih omrežij tiče. Največ, kar je zanimivo, uporabljajo WhatsApp, Facebook, tudi Snapchat, imajo mobilne telefone z zasloni na dotik, ki jih polnijo v polnilnicah v mestu, ker večinoma doma nimajo elektrike, saj živijo v lesenih kolibah,« pove Jurij.

Jezero Turkana in Nairobi

Biološko zelo zanimivo jezero, sploh za učiteljico biologije, je jezero Turkana.

Jurij in Katja sta hranila žirafe, božala aligatorja, videla ogroženo vrsto nosoroga ... / Foto: osebni arhiv

Pokrajina Turkana, povesta Katja in Jurij, je velika za tri Slovenije. Presenetilo ju je, da jezero sploh ni imelo okusa po slani vodi, čeravno je slano. »Videli so se kristalčki soli, tako da nedvomno je bilo slano, samo druge soli vsebuje, kot jih poznamo mi. V Nairobiju sva šla v narodni park, kjer sva si ogledala krokodile, božala sva aligatorja, v bistvu je mehke, po vrhu ima sicer dve vrsti trdi, sicer pa je kot kača, pa žirafe sva hranila. Videla sva severnega belega nosoroga, ogroženo vrsto, stražili

sta ga dve vojakinji. Pa opice leve, povodne konje ...« navdušeno razlagata.

Spomin za vedno

Ko sredi savanske pokrajine v Afriki pri štiridesetih stopinjah Celzija na avtu odpade guma, bi marsikoga popadla panika. A Katje in Jurija ni. Povsem mirno razložita prigojo, ki se jima je zgodila. »Poskusili smo iti do arheoloških najdišč, pa nam je sredi peska odpadla guma. Deset ur smo čakali na mehanika. Ampak zraven so bila drevesa, s seboj sva imela hrano,

vodo, odejo in vsak svoj sudoku, tako da ni bilo tako hudo. Vmes je nato še prihajajočemu mehaniku počila guma, na koncu naju je župnik Imo prevzel na polovici poti do najinega domovanja.« Katja in Jurij bosta o Keniji še dolgo razmišljala. »Se kar precej sprašujeva o tem, koliko jim mi, zahodna kultura, vsiljujemo svoje poglede. Ali so oni, preden smo jim predstavili našo kulturo, mislili, da imajo vsega dovolj. Ali so sploh razmišljali, da imajo premalo, in koliko smo jim to vsilili, ko smo prišli tja ...«

Otroci niso prav nič drugačni od naših, bomboni so jim polepšali dan. / Foto: osebni arhiv

Kultura

Razstava del akademskega slikarja in kiparja Nikolaja Mašukova v Radovljici **Stran 14**

Pogovor

Zdravnik družinske medicine Janez Koprivec o stanju na področju zdravstva **Stran 15**

Zanimivosti

Knjiga Janeza Bizjaka z naslovom Pohodniška pot Juliana in njene zgodbe **Stran 16**

Od petka do petka

Zaradi današnje operacije premierja Roberta Goloba bo vlado začasno, predvidoma nekaj dni, vodil njen podpredsednik Luka Mesec. / Foto: Primož Pičulin

V sredo so stavkali zaposleni na sedmih upravnih enotah v državi, med njimi tudi zaposleni na Upravni enoti Jesenice. / Foto: Gorazd Kavčič

Vlada je zaradi odsotnosti večjega števila policistov in zavarovanja državne meje do konca leta vpoklicala pomožne policiste. / Foto: Gorazd Kavčič

Golob na operacijo, vlado bo začasno vodil Mesec

SIMON ŠUBIC

Golob danes na nujno operacijo kile

Predsednik vlade Robert Golob ima danes v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana nujno operacijo kile, v času bolniške odsotnosti, predvidoma nekaj dni, pa ga bo nadomeščal podpredsednik vlade Luka Mesec, so sporočili iz kabineta predsednika vlade.

Stavka na sedmih upravnih enotah

Na sedmih upravnih enotah, tudi na jeseniški, je v sredo potekala stavka. Po podatkih Sindikata državnih organov Slovenije je skupno stavkalo okoli osemsto zaposlenih. Po besedah predsednika sindikata Frančiška Verka je stavka logična posledica kadrovske podhranjenosti ter stalne preobremenjenosti z delom in v veliki meri tudi desetletne nezadovoljive skrbi službe za upravne enote ministrstva za javno upravo. Dodatno obremenitev predstavljajo tudi tisoči tujcev, ki potrebujejo upravne storitve, je dejal. Ob tem je obžaloval, da se pozivu k stavki niso odzvali v vseh 56 upravnih enotah v državi. »Najverjetneje iz strahu pred sankcijami, spet drugi pred napovedano grožnjo, ki jo je tudi v torek

izrekel minister za finance Klemen Boštjančič, ki opravlja funkcijo ministra za javno upravo, da stavka ne bo plačana,« je dejal. Glavne stavkovne zahteve so sicer zagotovitev ustreznega števila zaposlenih, primernejše plače oz. linearno povišanje za sedem plačnih razredov in razbremenitev uslužbencev na upravnih enotah.

Zaslišali tudi ministra Poklukarja

Preiskovalna komisija državnega zbora, ki preiskuje sume političnega vmešavanja v policijo, je ta teden nadaljevala zaslišanje prič. Pred komisijo je v torek pričal tudi minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar, ki je zanikal, da bi mu predsednik vlade Robert Golob naročil kadrovske čistke na policiji. Po njegovih besedah je ločnica med politiko, ministrom za notranje zadeve in policijo jasna, policija pa je kot organ v sestavi ministrstva pri svojem delovanju suverena. Ker ima generalni direktor policije materialno in finančno samostojnost, v njegovi pristojnosti pa so tudi vse kadrovske zadeve znotraj policije, Poklukar ne razume, kako je sploh mogoče izvajati politični pritisk na policijo. Izrazil je tudi dvom, da je Golob nekdanji ministrici za notranje zadeve Tatjani Bobnar dal navodila za

zamenjavo določenih ljudi v policiji. »Če bi dal navodila ministrici Bobnar, potem bi jih dal tudi meni, pa mi jih ni dal,« je povedal.

Na Knovsu o aretaciji ruskih vohunov

V četrtek prejšnji teden sta potekali tudi dve seji parlamentarne komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb (Knovs), na katerih so obravnavali vprašanje poteka aretacije dveh ruskih vohunov. Kot je kasneje povedal predsednik komisije Janez Žakelj (NSi) še naprej ostaja odprto vprašanje, kdo je zahteval zamik aretacije dveh ruskih vohunov iz 28. novembra na 5. decembra – ali direktor Sove Joško Kadivnik ali predsednik vlade Robert Golob. »Aretacija je bila odložena, to je dejstvo,« je poudaril Kadivnik, ki trdi, da je zamik aretacije zahteval sam, so že zaslišali, komisija pa je sklenila, da bo na sejo povabila tudi Goloba. Na zadnjih dveh sejah so sicer pričali pravnik Rajko Pirnat in policijski strokovnjak Miroslav Žaberl, nekdanji v. d. generalnega direktorja policije Boštjan Lindav in nekdanja notranja ministrica Tatjana Bobnar. Slovenska obveščevalno-varnostna služba je ob tem izrazila pričakovanje, da bo Knovs tajne podatke obravnaval skladno

s predpisi. Osebe, ki so se s tajnimi podatki seznanile, jih lahko uporabljajo le za izvajanje svoje funkcije oziroma morajo biti razrešene dolžnosti varovanja tajnosti podatka, so pojasnili.

Vlada vpoklicala pomožne policiste

Vlada je zaradi odsotnosti večjega števila aktivnih policistov in zaradi zavarovanja državne meje do konca leta vpoklicala pomožne policiste. Na ministrstvu za notranje zadeve so pojasnili, da policija potrebuje pomoč pomožnih policistov zaradi nemotnega opravljanja svojih nalog zaradi nadomestitve večje odsotnosti aktivnih policistov, ki jih pripisujejo bolniškimi odsotnostim, dopustom in sklicem posebne policijske enote. Razlog za pomoč pomožnih policistov so tudi varnostni pojavi, »ki terjajo vključitev večjega števila policistov zaradi zavarovanja državne meje«. Spomnili so, da je Slovenija zaradi trenutnih svetovnih varnostnih razmer 18. oktobra dvignila oceno ogroženosti na srednjo stopnjo, 21. oktobra pa začasno ponovno uvedla nadzor na notranjih mejah. Pomožni policisti sicer sodelujejo pri obvladovanju nezakonitih migracij, varovanju ogroženih oseb, športnih in javnih prireditelj ter shodov.

Slovinci v zamejstvu (929)

Priznanji prijateljema Slovencev

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Osrednji politični organizaciji Slovencev na Koroškem, Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij, podelita vsako leto posebni priznanji posameznikom, ki so se v slovenski skupnosti ali v večinskem nemško govorečem narodu izkazali s svojim delom za ohranitev slovenskega jezika in kulture in za enakopraven položaj in sožitje obeh deželnih jezikov na Koroškem. Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza podeljujeta takim posameznikom Einspielerjevo nagrado, Slovenska prosvetna zveza in Zveza slovenskih organizacij pa Rizzijevo nagrado. Podelitev obeh je bila v sredo in včeraj.

Podelitev Einspielerjeve nagrade, ta se imenuje po

deželnem politiku in enemu od ustanoviteljev Mohorjeve družbe v Celovcu Andreju Einspielerju iz Sveč, je bila v sredo v Mohorjevi hiši v Celovcu. Prejel jo je upokojeni profesor celovške Univer-

Dvojezični šoli na Koroškem vabita tudi osnovnošolce iz Slovenije na dneva odprtih vrat. Višja šola za gospodarske poklice v Št. Petru v Rožu ga ima danes med 8. in 12. uro. Dvojezična trgovska akademija, ki deluje v Celovcu na Prof. Janežič Platz 1, pa vabi na dan odprtih vrat v četrtek, 23. novembra, med 9.30 in 13.30.

ze profesor Georg Gombos za trud v dobro slovenščine v predšolski vzgoji in za razvoj dvo- in večjezične predšolske vzgoje. Nagrajeni profesor je prepričan, da je razvojno obdobje otroka od rojstva do starosti šestih let

bistvenega pomena za učenje jezikov in da takšna jezikovna vzgoja za otroke ni prevelika obremenitev. Njegov koncept večjezične jezikovne vzgoje temelji na enakovredni rabi jezikov in pre-

glednosti, v kateri vsi vedo, kaj se v vrtcu dogaja, biti pa mora tudi ločen od politike. Slovenska prosvetna zveza in Zveza slovenskih organizacij pa sta nagrado Vinzenza Rizzija podelili včeraj. Prejela jo je dr. Lisa Rettl,

Lisa Rettl je bila nagrajena z Rizzijevo nagrado. / Foto: ZSO Celovec

Georg Gombos, prejemnik Einspielerjeve nagrade. / Foto: NSKS Celovec

znanstvenica in raziskovalka, ki je posvetila posebno pozornost partizanskemu odporu na Koroškem, Muzeju pri Peršmanu in partizanskim spomenikom na Koroškem. Za Slovence na Koroškem in za njihov odpor dolgo ni vedela. »Nagrada me spominja na mnoge osebe, ki sem jih spoznala na začetku svoje kariere in katerih veliko srce me je

zelo ganilo. Lipej Kolenik in Peter Kuhar na primer, ki sta meni kot mladi zgodovinariki, ki je živa duša ni poznala, odprla vrata Zvezze partizanov in mi zaupala. Brez tega osnovnega zaupanja me danes verjetno ne bi bilo tukaj,« je na podelitvi nagrade povedala Lisa Rettl, ki se sedaj ukvarja z zelišči na svojem posestvu v Rožeku.

Po svetu

Plujejo in plešejo

Po širnih vodah zahodnega Sredozemlja pluje velikanska potniška križarka, na njej je več kot dvesto potnikov z Gorenjske, mnogi med njim so plesalci. Plujejo od Genove do Palme, v Barcelono in Marseille in nazaj v Genovo ...

MIHA NAGLIČ

Križarili smo v Ritmu

Ja. Iz Kranja se nas je v noči z nedelje na ponedeljek, 30. oktobra, odpeljalo kar pet avtobusov, več kot 200 potnikov. Skupni imenovalec: mnogi smo stalni obiskovalci plesnega kluba Studio Ritem v Kranju. Peljali smo se najprej do Genove. Nekaj postankov v postojankah družbe Autogrill, kjer odtočiš odvečne tekočine in dotočiš, kar ti paše, jaz sem si privoščil en »grande kapučino«. V Genovi smo se vkrkali na ogromno križarko, dolgo 323, široko 41, visoko 75 metrov (18 nadstropij), nanjo gre več kot pet tisoč potnikov, ki jih skupaj z ladjo servisira posadka, ki šteje skoraj poldrugi tisoč mož (in žena), od pometačev do kapitana. Ta ladja v lasti ladjarskega giganta MSC je mesto v malem, sicer pa en velik babilon, neverjetna zmes osebkov in osebnosti, jezikov, ras, verstev, narodnosti. Večerja nam je stregel prijazni in šaljivi mož, Indonezijec, pisal se je Raka. Ne bom našteval, kaj vse je na ladji, bi bilo predolgo. Predstavljajte si, da ste v letoviškem in zabaviškem mestecu, v malem Las Vegasu (ja, tudi igralnico imajo), ki pluje

po morju, med plovbo pa se dogaja vse mogoče, vse, kar potrebuje taka množica ljudi za zadovoljitev svojih potreb, od prehrambnih in spolnih do duhovnih. Ja, tudi duhovnih. S sopotnico sva imela kabino (beri: hotelsko sobo) z balkonom in največji užitek nama je bil opazovati morsko krajino, s kopnim ali brez njega, morsko pošast, ki reže valove, morje, ki se odziva jezno ali brezbrizno, v sončni svetlobi ali v mesečini. Večerno izplutje iz Genove, zgodnja jutranja približevanja Balearskim otokom, obalam Katalonije in južne Francije in vsi občutki, ki se v človeku porajajo ob teh pogledih ... Šestdnevni luksuz, ki ga v svojem domačem okolju pač ne moreš doživeti.

Palma, Barcelona, Marseille

Pluli smo na relaciji Genova, Palma de Mallorca, Barcelona, Marseille, Genova. Iz Genove smo izpluli v ponedeljek zvečer, v Palmi smo pristali v sredo zjutraj, iz nje izpluli istega dne zvečer in v četrtek zjutraj pristali v Barceloni; iz nje smo z zamudo zaradi zelo močnega vetra izpluli pozno zvečer in v petek zjutraj pristali v Marseillu, tudi tega zapustili zvečer in bili v soboto zjutraj spet v Genovi. Izkrcaje in

še en dolgi, a znosni avtobusni trip do Kranja. Tisto, po čemer se je naša dvestoglavna skupina razlikovala in odlikovala pred drugo množico potnikov, pa je bil – ples. Že v Kranju in doma smo naštedirali eno skupinsko plesno točko, »flashmob«. Slovar to besedo, ki najbrž ni vsem poznana, razloži takole: »dogodek, pri katerem skupina ljudi na javnem kraju nenapovedano izvede, uprizori kaj za mimoidoče nepričakovanega, presenetljivega«. (Fran) In prav to se je zgodilo trikrat, na treh izpostavljenih in imenitnih krajih, polnih drugega ljudstva. Prvič na ploščadi pod Marijino katedralo La Seu v Palmi. Drugič na trgu pred Katedralo Svetega Križa in Svete Eulalije v Barceloni. In tretjič na ploščadi pod Marijino baziliko Notre-Dame de la Garde v Marseillu. Plesnega miksa tu ne bom opisoval, sestavljen je iz odlomkov iz treh zelo znanih popevk, na ogled je na FB (<https://www.facebook.com/vRitmu>). Oboje, naše veselje med izvedbo in pozornost ljudstva ob ogledu, je bilo očitno. O plesnih norijah, ki smo ji skupaj ali v skupinah uprizarjali na različnih koncih ladje, takisto ne bom pisal. Omenim le, da je v njih prednjačil naš plesni učitelj in poveljnik Anže Dobrajc s

sodelavci Evo, Nino in Primožem. V plesno animacijo so vložili toliko svojega znanja, energije in daru za improvizacijo, da pozornost in navdušenje občinstva nista mogla izostati. Ekipa (in mi z njimi) je dobesedno prevzela nadzor, kjerkoli se je pojavila, na ladji ali na kopnem. Bilo je res enkratno. Še meni, ki sem pust človek, se je v petek zvečer utrgalo in sem norel v enem disko baru (»lounge«) ... Ni mi žal.

Sklepni pomislek

Ko sem neko noč kontempliral morsko širjavo, sem pomislil, da se na drugem koncu tega širnega morja, imenovanega Sredozemlje, na obalah Gaze in Ukrajine dogaja ena velikanska človeška tragedija, v kateri umirajo desetstisoč ljudi, v Gazi tudi tisoči otrok. Se spričo te tragedije ob istem in osrednjem morju med Evropo, Azijo in Afriko sploh spodobi uživati tako, kot smo mi? Vprašanje je na mestu, a ta svet, ta človeški cirkus, je pač narejen in urejen tako, da se to dogaja že tisočletja in nobene možnosti ni, da se ne bo še naprej. Žal. Tudi tisti, ki nam je vojna (za zdaj) še prihranjena, imamo svoje tegobe in ena od terapij zanje je ples. Ste v dobi guglanja že plesali na plesišču, ki ga guglje morje?

Potniška velikanka MSC Seaview (Valletta) je ploveči babilon, z njo smo šest dni križarili po zahodnem Sredozemlju. / Foto: Robert Frantar

Plesni učitelj Anže Dobrajc, stoječ na majavem barskem stolu, animira plesno sceno v osrednjem delu ladje, ki pluje in valovi skupaj z morjem. / Foto: Robert Frantar

Plesalci Studia Ritem iz Kranja izvajamo svoj »flashmob« na ploščadi pod baziliko Notre-Dame de la Garde, pod nami Marseille. / Foto: Robert Frantar

Nove knjige (711)

Toxic

MIHA NAGLIČ

»Dear Reader, danes je enajsti oktober, stara sem 36 let in pol in v vsaki drugi zgodbi bi bila villain. To pa zato, ker sem zdaj toliko stara, da so ženske v vseh pravljičah, pogosto pa ta odlični trop vztraja tudi v artu za odrasle (in v življenju), ali mame (včasih mrtve mame) ali pa villains. (V družbeno kategorijo villains spadajo tudi norice in karieristke. Jaz nisem nič od tega. In malo oboje.) Zdaj sem toliko stara, da veliko bolje razumem zlobno kraljico kot Sneguljčico, veliko bolje razumem Meredith Blake kot dvojčici Hallie in Annie Parker, bolje razumem Maleficent kot Trnuljčico in bolje razumem vse zlobne mačehe kot vse dekliške protagonistke,

čeprav sem se slednjih dolgo oklepala. Ženske, ki so mi bile predstavljene kot villains, se mi niti slučajno ne zdijo več to: zlo prihaja od čisto drugje. To je en razlog, zakaj bi bila v vsaki zgodbi, razen v svoji, villain. V vsaki, razen v svoji? Seveda tudi v svoji. Drugi razlog je osebni: sama sebi sem velika antagonistka in v meni je želja po samouničevanju prisotna prav tako kot samohranitveni nagon. To se mi zdi nekaj normalnega. Tretji razlog je v moji estetiki, ki je od vedno v preseku klišejsko ženskega in zelo morbidnega. Moj osebni okus, afiniteta do pokopališč in do smeti in do črne luknje v človeku, je ljudem pogosto odvratno. (Odvratna pa jim je tudi ljubezen do roza.) Prisežem, da sem si uvodni stavek v vsaki

drugi zgodbi bi bila villain za TOXIC zapisala, še preden je Taylor Swift 21. oktobra 2022 izdala album Midnights in z njim komad Anti-Hero, v katerem jasno pove: It's me, hi, I'm the problem, it's me.« (str. 8–9)

Gornji odlomek je z začetka te knjige, ki je precej drugačna (blago rečeno) od

Eva Mahkovic, Toxic, Beletrina, Ljubljana, 2023, 200 strani

običajnih. Običajni bralec se bo namrščil že ob besedi »villain«? Kaj pomeni? Nekaj takega kot zloben, zlobnež, »bad guy«. Včasih bi rekli čarovnica. Ali pa, da je grozna. »X je pred kratkim rekla: ti rada seciraš grozo. V Toxic imam na obdukcijski mizi veliko groze.«

Kakorkoli že, avtorici je treba čestitati za njen pogum, da si upa pisati na tak način. Kakor pravi Manca G. Renko v spremni besedi: »Hvala, Eva, da ničesar nisi zadržala zase. Zato si potrebovala pogum in narativno moč in obrtniško sposobnost in umetniški presežek ter čustveno žrtvovanje. Kot da

ne bi bilo dovolj težko presegati žanrov – si preseгла tudi sebe.« Saj res: za kateri žanr gre? Avtorica: »avtofikcija, dnevnik, koledar, glitter, tema, roza, kri, veliko resnice, veliko laži, jaz, prava in izmišljena čustva, fantazije, tesnoba, sanje in umor«. Preverite sami.

Kultura

Severni veter Nikolaja Mašukova

V Galeriji Šivčeva hiša je do konca leta na ogled razstava del akademskega slikarja in kiparja Nikolaja Mašukova, umetnika, ki že več kot dve desetletji živi in ustvarja v Ljubnem.

MARJANA AHAČIČ

Na razstavi z naslovom Severni veter je na ogled pester izsek iz avtorjevega bogatega ustvarjalnega opusa: keramika, za katero kritičarka Anamarija Stibilj Šajn pravi, da kot eden najstarejših kiparskih materialov v sebi nosi praspomin, ki avtorju omogoča, da se poveže s preteklostjo, risbe, v katerih se utrinja avtorjeva identiteta in je, kot poudarja Anamarija Stibilj Šajn, Mašukov adut in nepogrešljiv dokaz njegove enkratnosti ...

Korenine v Sibiriji

Nikolaj Mašukov je bil rojen v sibirski vasi Bik blizu Krasnojarska, kjer je najprej dokončal šolo za slikarstvo, nato pa še visokošolski študij na akademiji, smer kiparstvo. V Moskvo se je preselil leta 1989 in že naslednje leto postal član Zveze ruskih umetnikov. Čeprav je bilo težišče njegovega študija na kiparstvu, deluje kot svobodni umetnik na dveh

Nikolaj Mašukov se v Galeriji Šivčeva hiša tokrat predstavlja z razstavo, na kateri so na ogled dela iz avtorjevih različnih ustvarjalnih obdobj. / Foto: Gorazd Kavčič

področjih, slikarstvu in kiparstvu. Že v Krasnojarsku je začel raziskovalno posegati po modernističnih likovnih spoznanjih, jih uspešno nadgrajevati in uveljavljati tako na samostojnih kot tudi na skupinskih razstavah s povsem nekonvencionalno,

predvsem abstraktno in konceptualno tematiko, pojasnjujejo v Muzejih radovljiške občine, katerih del je tudi Galerija Šivčeva hiša.

»V ustvarjalnem opusu se posveča figuralni podobi, ki jo v svojem avtentičnem likovnem jeziku postavlja v

sfero fizičnega in metafizičnega ter simbolnega in metaforičnega razumevanja. Umetnikova ustvarjalnost je pogosto prepletana z mislimi in idejami iz filozofije, zgodovine, mitologije, šamanizma in religije. Prikazuje nevidni svet

nezavednega, tudi potovanja v duhovni svet.

Severni veter

Tokratna razstava nosi naslov Severni veter; ob njej je izšla tudi knjiga z enakim naslovom, v kateri avtor med drugim zapiše: »S sivega neba vse od obzorja teče reka mrzlega vetra. Njegovo ledeno dihanje ožge obraz, prebode telo in dušo. Premika joča se praznina kot nevidni tornado neizprosno prekrije ves svet. To veličastno nekaj rani in zdravi, plaši in hkrati mami v brezzvočno brezčasnost, tja, kjer se rojevajo zvezde. Vpij, s pijanim navdušenjem pojdi naproti strašni bolečini, naproti rojstvu in smrti. Vdihuj ledeni zrak mistične Hiperbojeje, kopaj se v njenem mitu kakor v belini sonca. Veter bo napolnil srce z vinom absurdnih fantazij in iluzornih smislov, prisilil bo ustvarjalca, da gleda v noč, v to neskončno temo, in upa, da bo zagledal namig, iskro v svetlu vprašanj ...«

Utrinki ustvarjalnih prizadevanj

Ustvarjalec, ki se rad zazira nazaj, je tokrat v vzvratno ogledalo ujel dela iz različnih ustvarjalnih obdobj. »Izbrani so le utrinki iz njegovih ustvarjalnih prizadevanj, saj je veliko umetnin v različnih muzejih v Rusiji, Nemčiji, Italiji, Španiji. In vendar jih je dovolj, da potrjuje umetniško veličino Nikolaja Mašukova. Ker je avtor genialen mislec in ker par excellence prevaja miselne tokove v likovno trdno in prepričljivo stvarnost, polno duhovnosti, simbolnosti in enigme, večnosti ter aktualnosti, so nam njegova dela tako daleč in hkrati tako zelo, zelo blizu,« še pravi Anamarija Stibilj Šajn.

Razstava bo v galeriji Šivčev hiša na ogled do konca leta. Avtor bo v četrtek, 30. novembra, ob 18. uri v galeriji predaval o moderni keramiki, 21. decembra pa bo ob 18. uri na literarnem večeru predstavil avtorski knjigi Sibirske zgodbe in Pravljice izpod Vršiča.

Najboljše ljubzensko pismo

V organizaciji Kulturnega društva Josipine Turnograjske je ponovno potekal natečaj za najboljše ljubzensko pismo med mladimi v Sloveniji – letos že dvanajstič. Avtorje najboljših pisem so razglasili v kulturnem domu v Preddvoru.

ALENKA BRUN

Tudi tokrat je na odru vlogo povezovalke prevzela ddr. Mira Delavec Touhami, sicer tudi predsednica društva, ki je natečaj organiziral v sodelovanju z Občino Preddvor in Zavodom za turizem Preddvor. V uvodu je prisotnim v dvoranah zaupala, da je v vseh letih, kar natečaj obstaja, prišlo že več kot dva tisoč pisem – letos 381, od tega jih je v kategoriji osnovnošolskih pisem tekmovalo 294, srednješolskih pa 87.

Delavec Touhamijeva se je zahvalila mladim, ki so sodelovali, saj je organizatorjem to spodbuda, da natečaj vedno znova pripravijo. Zahvalila se je tudi mentorjem, staršem, sorodnikom in prijateljem, ki podpirajo mlade in jih vzgajajo v duhu ljubezni do jezika in ustvarjanja. »Namen natečaja je motivacija mladih, da svoje literarne umetnine predstavijo javnosti, in dodatna spodbuda njihovi nadarjenosti. Poleg tega z

natečajem obujamo spomin na prvo slovensko pesnico, pisateljico, skladateljico in pravljničarko Josipino Urbančič Turnograjsko. Letos mineva 190 let od njenega rojstva.« Dodala je še, da pri natečaju opazajo, da si mladi pravzaprav tovrstnih natečajev želijo, saj tako lahko izrazijo svoje kritične poglede.

Letos so članice strokovne komisije (Sabina Burkeljca, Neža Cerinšek in predsednica Mira Delavec Touhami) za temo natečaja izbrale ljubezni (do) narave. Glavni kriteriji pri ocenjevanju pa so bili: izvirnost besedila, prvoosebni pripovedovalec, bogastvo besedišča, doživljanje osebe, ki piše, in sama celovitost besedila. Na koncu so sicer priznanja za sodelovanje na natečaju prejeli vsi, trije najbolje uvrščeni posebne steklene plakete s knjižnimi nagradami, uvrščeni od četrtega do desetega mesta pa posebna priznanja.

»Na natečaj so prispele pisma iz vse Slovenije. V okviru osnovnih šol so bile

Povabilu na razglasitev in predstavitev najboljših pisem že 12. literarnega natečaja, tokrat na temo ljubezni (do) narave, se odzvala večina sodelujočih. / Foto: Tina Dokl

najbolje zastopane štajerska, osrednjeslovenska, gorenjska, savinjska in primorska regija, v okviru srednjih šol štajerska in dolenska,« izvemo. Sicer se povabilu na razglasitev najboljših v Preddvoru niso odzvali vsi, večina pa. Nagrajenec se povabili na oder, Neža

Cerinšek je z njimi vodila prijeten pogovor, prebrali so izbrani del svojih pisem. Prevladovala so nagrajenke.

V kategoriji osnovnih šol je prvo mesto osvojila Manca Košak z OŠ Frana Metelka iz Škocjana, pri srednješolskih pa je bila najboljša Ana Kuemperger z Gimnazije Celje

– Center. Se je pa zelo visoko tokrat uvrstila tudi devetošolka z OŠ Matije Valjavca Preddvor Jerca Grilc. Osvojila je drugo mesto. Julija Slak (OŠ Koroška Bela z Jesenic) je bila peta, sedmo mesto pa si je delila Ajda Pogačnik (OŠ Pirniče). Pri srednješolskih pa se je med deseterico

izbranih uspelo uvrstiti Jeleničanki Niki Hrovat z Biotehniškega centra Naklo. Tudi ona se je uvrstila na sedmo mesto.

Na koncu je ddr. Mira Delavec Touhami že prijazno povabila k udeležbi na naslednjem, 13. literarnem natečaju.

Pogovor

Zaskrbljen sem kot pacient

Janez
Koprivec

»Gotovo je v interesu pacienta, da ima družinskega zdravnika blizu, da ima ta zdravnik zanj čas in mu ponudi največ rešitev na prvih vratih zdravstva. Brez dvoma je tudi v interesu družinskega zdravnika, da dobro skrbi za svojega pacienta, za kar pa potrebuje čas in tudi druge sodobne rešitve,« poudarja zdravnik družinske medicine Janez Koprivec, dr. med. »A šele ko se bomo najedli parol o 'javnem zdravstvu' in namesto tega pogledali, kaj je dobro za paciente, bo pot prava.« Več pa v pogovoru z njim.

SUZANA P. KOVAČIČ

Področje družinske medicine je hudo deficitarno, v državi je že več kot 140 tisoč ljudi brez izbranega osebnega zdravnika. Vi ste kritični že glede dodeljevanja specializacij za družinsko medicino. Kje je po vašem srž problema?

Verjetno lahko rečemo, da naš zdravstveni sistem ni dober, zato je kritičnost na mestu. V Sloveniji je možno specializirati na nacionalnem razpisu ali za znanega naročnika, oboje se plača iz proračuna. Nacionalni razpis za specializanta pomeni, da je po zaključku dolžan za obdobje trajanja specializacije nadaljevati delo kjer koli v javni zdravstveni mreži (javni zdravstveni zavodi in koncesionarji), specializant, ki pa specializira za znanega naročnika, pa se je dolžan po specializaciji za enako obdobje zaposliti pri tem naročniku, ki je lahko koncesionar ali javni zavod. Nič ni narobe, če se razpišejo mesta za znanega naročnika, če ta kandidata ima. Ampak na pomladanskem razpisu so javni zavodi rezervirali 87 mest, na katera se je prijavilo le 10 specializantov. To je tako, kot bi v kinodvorani brezplačno rezervirali vse sedeže z namenom, da si predstavo ogledate sami, drugi pa naj med tem čakajo na novo priložnost.

Vi imate podeljeno koncesijo za družinsko medicino v Poljanski dolini in me zanima, ali ste kadrovske dovolj okrepili?

Prepričan sem, da je kadrovska zasedba v Gorenji vasi slovenskem merilu, vsaj po številu, v samem vrhu. To je rezultat približno dvajsetletnega odličnega sodelovanja med občino in izvajalci, ki smo z le nekaj izjemami vsi koncesionarji. Moja ambulanta opravi 1,6 programa na področju družinske medicine, pa v njej delamo dva zdravnika specialista, dve specializantki, dve diplomirani medicinski sestri in ena srednja medicinska sestra. Občasno še študentje.

Kaj je pri vas pretehtalo, da ste raje koncesionar?

Začel sem v velikem zdravstvenem domu, kjer sem po dveh tednih ugotovil, da to ne bo zame. Pacienta z ureznino na roki, ki ni segala

Janez Koprivec, dr. med., je zasebnik s koncesijo v Gorenji vasi. Družinski medicini služi že dve desetletji. / Foto: Robert Dolinar

globlje od podkožja, nisem oskrbel, ker v zdravstvenem domu niso imeli niti enega sterilnega šivalnega kompleta. Tam se taki pacienti le povijejo in usmerijo na urgenco Kliničnega centra Ljubljana. Pa se v teh dvajsetih letih mnogokje ni veliko spremenilo. Ali ni žalostno, da imaš po več kot dvajsetih letih izobraževanja kot edina orodja besedo, recept, napotnico in mrliški list. Mladih na to ne bomo dobili.

Zakaj potem menite, da ste koncesionarji v javnosti pogosto razumljeni kot rušitelji javnega zdravstva?

Beseda javni zavod še ne nosi javnega zdravstva, tudi v socializmu vsi tovariši niso bili tovariši in današnja Svoboda zaradi imena še ni svoboda. Veljajo dejanja. Javno zdravje je tisto, kjer pacient za javni denar (kamor sodijo tudi njegovi prispevki) dobi dobro oskrbo. Pri nas pa se v ta odnos vmeša še država in tako nimamo več javnih zavodov, ampak državne zavode. Za odgovor se moramo vprašati, zakaj se določene struje tako neumorno zavzemajo za javne zavode. Bi se še vedno, če bi bili s finančnega vidika nezanimivi? V Gorenji vasi lahko dobi pacient oskrbo skoraj izključno pri koncesionarju, pa zaradi tega v zadnjih dveh desetletjih nisem doživel še nobenega kolesarskega protesta. Pogledam skozi okno po objavi.

Tudi vi menite, da javni zdravstveni domovi niso več zanimiv zaposlovalec. Lahko to podkrepite z argumenti?

Govorim o družinski medicini. Na pomladanskem razpisu je Zdravstveni dom Ljubljana rezerviral 18 specializantskih mest, na katera se ni prijavil nihče. Čez pol leta, na jesenskem razpisu, je rezerviral le še dve mesti, na kateri se prav tako ni prijavil nihče. Potreba po kadru je čudežno upadla. Ne verjamem, da se ljubljanski mladi zdravniki ne zanimajo za družinsko medicino. Povedno je tudi gibanje zdravniškega kadra. Če kot pacient danes stavite na stabilnost zdravnika, ga morate izbrati med koncesionarji. V zadnjih dveh letih je na enega koncesionarja, ki je zapustil ambulanto, to storilo devet zdravnikov iz javnih zavodov. Seveda so tudi svetle izjeme. Zdravstveni dom Maribor je na deset mest pomladi prejel sedem prijav. Odlično!

A vendarle je treba priznati vlogo zdravstvenim domovom, kjer poleg ambulant zagotavljajo tudi službo nujne medicinske pomoči, na voljo so laboratorijske preiskave, rentgen, preventivni programi za krepitev zdravja ... Se denimo koncesionarji vključujete v nočna dežurstva?

Upam, da se ne razume, da bi bilo te organizacijske

enote treba razpustiti. Je pa zelo slabo, da se jih favorizira ali celo monopolizira, ker to zavira razvoj. In to je slabo predvsem za pacienta. Verjetno otroku, ki ima preveliko težo, ne boste kupili električnega kolesa, da bo lahko sledil vrstnikom. S tem ukrepom kmalu niti na kolo ne bo več zlezal. Zdravstveni domovi imajo dobro organizacijsko enoto, ki jo je smiselno ohraniti. Si pa želim, da bi bila za veliko večino teh storitev (ne vse; od naštetih le nujna medicinska pomoč) možna tudi druga, zasebna organizacijska oblika, ki bi s konkurenco spodbudila obe. Največ bi pridobil pacient. In to mora biti glavni motiv. Pacienta prav nič ne zanima, kdo je nosilec oskrbe, ampak le to, kako kvalitetna je, kdaj je na voljo in za kakšno ceno. Vse drugo je megla za boljši kalni ulov.

Če boste v Zdravstvenem domu Škofja Loka pomoč iskali čez noč, ob koncu tedna ali na praznik, boste tam večkrat srečali zdravnika koncesionarja kot kolega iz javnega zavoda, ker se v dežurstva vključujemo glede na delež opravljenega programa. Pa zato pacienti protestno ne kolesarijo.

Kakšen model, sistem družinske medicine bi bil po vašem mnenju vzdržan v korist pacientov, zdravniški poklic pa zanimiv že za študente medicine?

Ukinil bi koncesije, ki so le način omejevanja konkurence, in uvedel dovoljenje za opravljanje dejavnosti. Dovoljenje bi lahko pridobil vsak z ustrežno izobrazbo, izkušnjami in prostori. Izenačil bi pravila igre za vse izvajalce – in to je dovolj. Mi pa omejujemo tudi tisto, česar imamo nedopustno malo. Če je to razumno, tudi v razum več ne verjamem.

V moji ambulanti se uči od pet do deset študentov medicine letno. Pa večinoma niso domačini. Zakaj prihajajo? Ker se poleg receptov in napotnic še kaj zašije, odreže, pogleda z dermoskopom na koži, ultrazvokom pod njo, srečuje paciente na domu in podobno. Mladih strokovnjakov za pisanje receptov in napotnic ne bo, če jim ne bomo dovolili uporabiti vsega njihovega znanja – in tega res ni malo.

Prebrala sem vaš prispevek z naslovom Pacient ni prioriteta slovenskega zdravstva, v katerem med drugim pišete: »Čakanje na (zdravstveno) storitev je v Sloveniji v večini primerov administrativne (finančne) narave in se konča prav hitro, ko zamenjamo plačilno sredstvo – kartico ZZZS za eno od bolj kreditnih plačilnih kartic.« Smo res že tako daleč?

Ne že. Tam smo že dolgo. Se vam zdi sprejemljivo, da boste čakali na menjavo obrabljene kolk od leta do dveh, če pa ga za lepe denarje dobite v nekaj tednih, in to v Sloveniji? V razviti Evropi se v javnem zdravstvu v polnem pomenu besede kolk zamenja prej kot v treh mesecih.

Kako bi moralo biti, da bi naslov vašega omenjenega prispevka obrnili v Pacient je prioriteta slovenskega zdravstva?

Šele ko se bomo najedli parol o »javnem zdravstvu« in namesto tega pogledali, kaj je dobro za paciente, bo pot prava. Danes pa politikom še vedno uspe prodati besede: »Zavarovancem ne bomo poviševali premij. Primanjkljaj bomo pokrili iz proračuna. Od tam bodo pokrite tudi milijonske izgube javnih zavodov.« Oprostite, ali res nihče tem istim politikom ne upa povedati, da je tudi proračun pacientov denar. Lastno tiskanje bankovcev je že davno minilo. Navade očitno še ne.

»Se vam zdi sprejemljivo, da boste čakali na menjavo obrabljene kolk od leta do dveh, če pa ga za lepe denarje dobite v nekaj tednih, in to v Sloveniji? V razviti Evropi se v javnem zdravstvu v polnem pomenu besede kolk zamenja prej kot v treh mesecih.«

Zanimivosti

Glasbenica, ki rada riše

Radovljčanka Irena Kolar, učiteljico čembala in klavirja, vse življenje poleg glasbe spremlja močna ljubezen do likovnega ustvarjanja. Že nekaj let se ukvarja z ilustracijo knjig za otroke, ustvarja kratke animacije ter risbe. V začetku meseca pa je na knjižne police prišlo njeno avtorsko delo, pravljica z naslovom *Kdo najlepše igra*, v kateri je svoje različne talente, znanja in izkušnje strnila kot avtorica besedila, ilustracij in glasbe.

MARJANA AHAČIČ

»Prava umetnost te navdihne, notranje obogati, lahko te razveseli ali pomiri. Njeno poslanstvo je iskrenost, lepota, estetika, duhovnost, sporočilnost, vse, kar je dobrega, želi deliti naprej,« je svoje misli o umetnosti na svoji prvi razstavi pred nekaj leti povzela Irena Kolar. Kot je ob eni od avtoričinih kasnejših razstav zapisala kustosinja Barbara Boltar, je Irena Kolar s tem povzela misel o umetnosti, ki ji osmišlja življenje in jo vodi tako na poklicni poti glasbenice kot tudi na poti likovnega ustvarjanja, ki se mu z veseljem in navdušenjem posveča že od zgodnjih otroških let.

Irena Kolar je namreč diplomirana učiteljica čembala in klavirja. Na glasbeni šoli poučuje klavir in organizira glasbene pravljice

za predšolske otroke. Že od otroštva jo poleg glasbe spremlja močno nagnjenje k ilustraciji; avtoričin likovni opus tako obsega ilustracije za otroške knjige, kratke animacije, risbe z barvnim svinčnikom v kombinaciji z akvarelom in grafike v mešani tehniki.

V začetku meseca je izdala novo avtorsko delo, glasbeno pravljico *Kdo najlepše igra*, ki je, kot pojasni,

Pravljica vsebuje izvelek glavne melodije in zapis koreografije. Koreografija je v pravljici s figuricami podpisana pod glavno melodijo.

nastala v želji po pravljici z glasbeno vsebino, ilustracijami in plesom. Kot glavne junake je uporabila živali. Zato, pravi, ker se posebej predšolski otroci hitro poistovetijo z različnimi značaji živali in so jim v njihovih lehtih precej blizu.

Kot pravi, je bil eden od vzgibov za to, da je napisala, ilustrirala in uglasbila pravljico, prav njeno pedagoško delo. »Na glasbeni šoli sem

več let organizirala pravljice za predšolske otroke. Na voljo je ogromno različnih pravljic, vendar sem pogrešala pravljice z glasbeno tematiko. Pravljico, ki govori prav o inštrumentih ali o glasbi na kakršenkoli način. Obenem sem želela aktivno vključiti čim več učencev, ki že hodijo v glasbeno šolo. Pri svojem delu se nehote srečam tudi s slučajji, ko učenec odloži inštrument na rob police, mu pade po tleh in se poškoduje. Ali pa recimo pusti glasbilo več dni pri radiatorju in les zaradi toplote počasi ... Ideje, o čem naj pravljica pripoveduje, so se začele počasi sestavljati v zgodnico, ki zdaj lahko pride prav kot popestritev pouka. V njej je veliko iztočnic za pogovor o inštrumentih, kako zanje poskrbimo, kako so narejeni in ne nazadnje tudi za pogovor o medsebojnem spoštovanju in prijateljstvu.«

Irena Kolar / Foto: osebni arhiv

Pravljico je opremila z notnim gradivom in v sodelovanju s kolegico, baletno pedagoginjo Tiho Celinšek Kaličanin, tudi koreografijo, v kateri so koraki, namenjeni učenju glasbe skozi gib.

»Ples imam nadvse rada. Od trenutka, ko sem začela razmišljati o glasbeni predstavi, je bil ples zelo hitro vključen. Zanimalo me je, ali že obstajajo pravljice z zapisano koreografijo, da si

jih malce ogledam. Vendar s Tiho pri iskanju nisva bili ravno uspešni. Ideja, da bi s figuricami opremili glasbeni del pravljice, se mi je zdelo posrečeno in bo morda dodatno pritegnila otroke k postvarjanju. Za boljše razumevanje zapisane koreografije sva z učencema baleta posneli tudi učni videoposnetek,« je pojasnila.

Knjiga je izšla pri avtoričini založbi Ayrin-art.

Juliana in njene zgodbe v knjigi

Po štirih letih od odprtja poti Juliana Trail, pohodniške poti okoli Julijskih Alp, in zgodbi snovanja poti, ki je stara skoraj toliko kot sam Triglavski narodni park, je pot dobila tudi svojo knjigo. Pod okriljem Skupnosti Julijske Alpe je izšla knjiga Janeza Bizjaka *Pohodniška pot Juliana in njene zgodbe*.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so na nedavnem Muzejskem večeru, ki ga je vodila kustosinja pedagoginja Natalija Štular, predstavili novo knjigo *Pohodniška pot Juliana in njene zgodbe* avtorja Janeza Bizjaka, arhitekta,

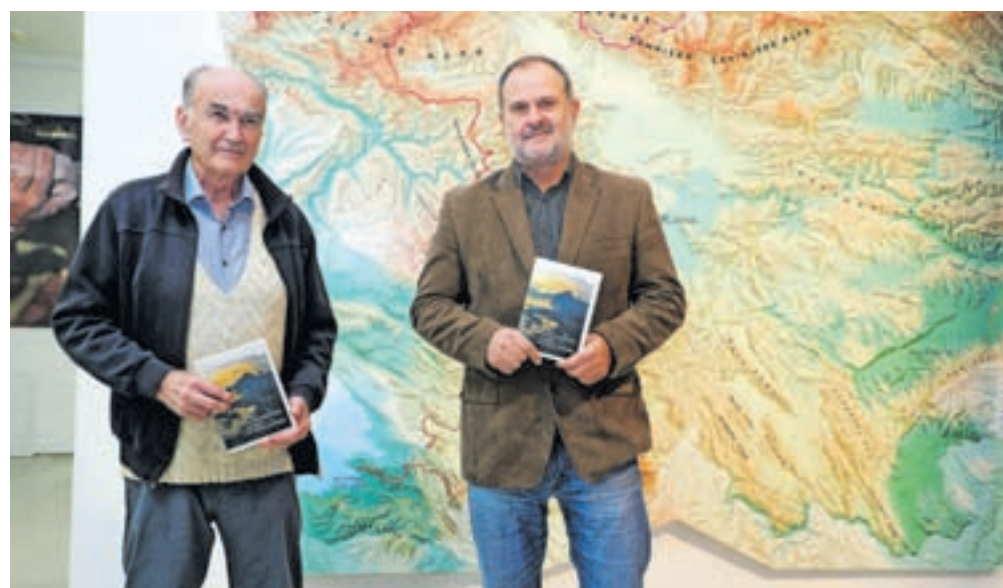
raziskovanja in varovanja Julijskih Alp ter ozaveščanja o njihovem pomenu neprecenljiv. Knjigo je v imenu Skupnosti Julijske Alpe izdal Turizem Bohinj (koordinatorski Klemen Langus).

Sodelovanje občin znotraj Julijskih Alp ima dolgo zgodovino. Eden pomembnih korakov k uresničenju

»Zgodbe o Juliani niso opisi poti, ampak tihi sopotniki, da bi nam ta pot ostala v spominu. Poljudno, a strokovno preverjeno je predstavljen izbor zgodb s poudarkom na zgodovinskih, krajinskih in kulturnih posebnostih, z nekaterimi utrinki iz neponovljive narave ter o ljudeh, pomembnih za posamezne kraje.«

naravovarstvenika, izjemnega poznavalca Julijskih Alp, publicista in nekdanjega direktorja Javnega zavoda Triglavski narodni park (TNP). Kot je v spremni besedi knjige zapisal njen urednik, podpredsednik Planinske zveze Slovenije in prav tako nekdanji direktor javnega zavoda TNP Martin Šolar, je Bizjakov prispevek na področju

skupnih ciljev je bil leta 2015 sprejeti razvojni načrt območja kot turistične destinacije, ki so ga skupaj z javnim zavodom TNP sprejele turistične organizacije destinacij v Julijskih Alpah. Zavzele so se za trajnostni razvojni model za uravnotežen razvoj turizma z ohranjanjem naravnih ter kulturnih vrednot. Viziji trajnostnega

Avtor knjige Janez Bizjak in njen urednik Martin Šolar na predstavitvi v Slovenskem planinskem muzeju / Foto: Tina Dokl

razvoja sledi tudi skupni produkt Juliana Trail. Juliana ima sicer že dva vodnika, elektronskega in v tiskani žepni obliki, z naslovom *Juliana Trail – daljinska pohodniška pot*, ki podrobno opisujeta etape 267 kilometrov dolge poti okrog Julijskih Alp, ki so jo od njenega odprtja v letu 2019 prehodili številni pohodniki, doživela

je tudi dobre odzive doma in po svetu.

Knjiga Janeza Bizjaka *Pohodniška pot Juliana in njene zgodbe* ni tehničen opis poti, ampak dodana vrednost videnemu in doživetemu na tej poti. Popotnica iskanju miru in skritih draguljev naravne in kulturne dediščine na pohodniški poti Juliana Trail, ki so v knjigi

dobili svoje zgodbe. Svojo globino in širino. Bogato slikovno gradivo več avtorjev. Kot je zapisano v uvodnem delu: »Zgodbe so namenjene iskateljskim in radovednim popotnikom, obzirnim do narave, okolja in ljudi, ki so ob poti doma. Pohodnikom, ki ne hitijo in ne gledajo na uro, ampak si znajo vzeti čas zase, znajo poiskati

mirne koticke ob poti, se odahnuti, začutiti utrip pokrajine in v komaj opaznih malenkostih iz nežive in žive narave prepoznavati brezhibnosti naravnega reda Stvarstva, v katerem ni nepomembnih, nepotrebnih in manj vrednih življenjskih oblik, ampak so vse potrebne, enako pomembne in enakovredne.«

Izbor zgodb je razdeljen na območja posameznih občin, njihov vrstni red sledi krožnemu vrstnemu redu iz omejenega žepnega vodnika od Kranjske Gore čez Gorenjsko in Tolminsko do Bovca. Predstavitve posameznih območij so razširjene s posebnostmi širše okolice in nagovarjajo pohodnike za enodnevni obisk tudi zunaj glavne trase: v Vrata, Breginjski kot in po soški poti v Trento.

Triglav ali Terglou? Od kdaj današnje ime Triglav? Ali pa: Domneva o Gorjancih iz Gorij kot dedičih prvih rudarjev v Julijcih je izzivalna in verjetna. Zgodbe, zares številne, ki vzbudijo radovednost ...

Jaz, midva in mi

Kostanj

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Kostanjevo drevo je lepo spomladi, ko dozori njegovi cvetovi in je odlična paša za čebele. Rada imam kostanjev med, ker malo pogreni. V knjigah piše, da vsebuje največ cvetnega prahu, kar mu daje grenkobo, ugodno deluje na prebavila, jetra, nespečnost, živce. Vsekakor pojem veliko kostanjevega medu. Še raje kot med imam jeseni kostanjeve plovce. Letos ga midva jeva zelo pogosto, kdaj se pridružijo tudi otroci. Pred leti so na RTV SLO predvajali dokumentarne oddaje o Alpah.

Bilo je pet oddaj iz različnih alpskih držav – Francije, Švice, Italije, Avstrije in Slovenije. Slovenija in Avstrija sta bili predstavljeni skupaj. Naš alpski svet je zastopala Logarska dolina in ena od tamkajšnjih visokogorskih kmetij, kjer se ukvarjajo z ovčerejo. Ko jem kostanj, se spomnim švicarske oddaje o Alpah. Predstavljeni so bili posebni zelo stari zaščitni nasadi navadnega kostanja. Kostanj na poseben način sušijo in ga tako konzervirajo za zimo. Predstavili so tipičnega kmetovalca, ki je obdeloval zemljo in tudi skrbel za omenjene kostanje. Kostanj je jedel vsak dan zjutraj, potem ko je opravil v hlevu. Pripovedoval je, da je ravno prav sladek, grenak, mehak, da se kar stopi v ustih. Nad hlevom si je uredil pianino. Nikoli se ni učil

Zraven kostanja se odlično poda mošt.

not, igra po svojem posluhu in to ga zelo veseli, sprosti in v tem uživa. Torej, ko je uredil jutranje opravilo v hlevu in si odmeril glasbeni oddih, mu je žena skuhalo kostanj in to je bil njun zajtrk. Jaz jem kostanj za večerjo. Janez pravi: »To smo delali pri nas doma. Oče je imel rad kostanj. Pogosto smo ga

jedli. Razlika je v tem, da ga je ata tudi sam nabiral, jaz pa nimam te navade .... Kar kupim ga ...« Tako jemo kostanj, zraven pijemo mošt in godemo, kako je dobro. Smejiva se sama sebi, kot da sva že dva starejša človeka, ki jima paše takšna večerja ... Kostanj ponudijo tudi k martinovim jedem, rdeče zelje, mlinci, gos in kostanj. Morda nimajo vsi kostanja, pa je zelo okusen, če ga karmeliziramo z medom. Preprosto ga malo pogrejem v medu. Poznamo kostanjeve torte, ki so mamljive in gurmanske. Dobiti moramo le prostovoljce, ki nam pomagajo lupiti kostanj, ker ga je treba imeti kar nekaj. Danes smo podjetni, razvajeni in moderni, zato lahko kupimo že kuhan kostanj. Torej ga ni potrebno ne nabirati, niti kuhati, kaj šele lupiti. Več kot priročno, modno ali neumno. Tako se odpovemo sprehodu skozi gozd, sprostitvi, rekreaciji in postanemo čisto navadni zahodnjaški potrošniki.

Kmetovalec v švicarskih Alpah živi življenje po starem. Kostanj nabira za prodajo, konzerviranega in predelanega prodaja še dražje, sam pa se ne odpove nabiranju in lastni pripravi kostanja. Zpomnimo si okus in vonj jedi, nečesa, kar nam je bilo ljubo. To ne izgine.

Otroški spomini

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Upravičeno se sprašujemo, zakaj nam delajo probleme neprijetni spomini. Vsi vemo, da smo v življenju doživeli veliko lepega. Tudi v primarni družini. Na dan nam pa silijo neprijetni spomini. Zakaj? Naredimo primerjavo s kožo. Lepo, nežno, voljno, mehko kožo radi božamo, smo veseli, jo negujemo, ji privoščimo kreme, kopanje v morski vodi, jo izpostavimo soncu. Kjer je pa odprta rana, se ji ravno tako posvetimo. Ne sicer z nasmehom na ustih, vendar odprta rana nujno potrebuje našo skrb, pozornost, čiščenje, previjanje,

mazanje, masiranje. Analogno lahko pogledamo na svoj odnos s starši. Nudili so nam veliko dobrega, zagotovo so dali tisto, kar so znali in zmogli. Vsi, ki smo vzgajali otroke, vemo, koliko noči je bilo neprespanih, koliko časa smo namenili dojenčkom, koliko aktivnosti smo omogočili najstnikom, koliko denarja potrošili za njihovo izobraževanje in hobije. Moramo se pa nujno zavedati, da vse, kar dajemo svojim otrokom (čas, denar, dobrine), jim dajemo brezpogojno in brez misli na vračilo. Prava starševska ljubezen ne pogojuje in ne preračunava. Daš in pozabiš, da si dal.

Kaj odrasli otroci najbolj pogrešamo od staršev? Pogrešamo tisto, kar nismo dobili in bi po naravni poti morali. Da se v teh potrebah ne razumemo, je delno kriv močan družbeni napredek. Včasih je bil cilj staršev spraviti otroka do kruha, tj. zagotoviti izobrazbo, mu pomagati, da odide od doma. Danes vemo, česar včasih niso vedeli oz. niso imeli časa za kaj več. Zagotoviti materialne pogoje za odraščanje je postalo samoumevno, čeprav mnogi otroci tega ne znajo ceniti. Kar se moramo današnji starši (mladi in stari) učiti, je, da odnos starš – otrok zahteva mnogo več.

Ta odnos zahteva čustveno povezanost. Ljudje smo bitja odnosov, najgloblje odnose si pa gradimo v čustvenih povezavah. To nas dela srečne ali nesrečne. Da se vzpostavi močna čustvena vez med otokom in staršem, potrebujemo čas. Čas, ko ga starš posveti otroku. Samo njemu. Zato je tako zelo pomembno, da si vzamemo čas za previjanje, čas za gledanje iz oči v oči, zrenje iz

Poslušanje bodi dovolj!

oči v oči je kot wi-fi, takrat otrok čuti, da je mami, oči z njim, in takrat se počuti varno. Tako otrok ve, da nekemu pripada. Kasneje otrok želi, da se starša z njim igrata, da ga prideta gledat na tekmo in nastop, da mu dasta vedeti, da je on bolj pomemben kot pivo v gostilni, bolj kot ekrani, bolj kot vikend, avto ali služba. Kadar tega časa in čustvene povezanosti ni dovolj, je to čustvena rana, ki nas boli in hoče celjenje. Ne moremo se sprenevedati, da je ni. In če je v odraslem staršu dovolj junštva, bo svojega otroka vprašal: »Kdaj sem te čustveno prizadel? Pripoveduj! Če me takrat ni bilo, sem sedaj tu zate!« In za božjo voljo – bodimo že enkrat tiho in samo poslušajmo.

Osebna asistenca (2)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Jan Tomažević je bil do svojega 26. leta vključen v OŠ Helene Puhar Kranj. To je najdlje, kolikor je po zakonodaji lahko. »Kako naprej, kam bo šel, je bilo glavno vprašanje, ki se nam je takrat in tudi že prej postavljalo – in hkrati velik problem,« je poudaril njegov oče Lojze Tomažević. Mama Nataša Fabjan Tomažević je ob tem poudarila pomen strukture in socialne vključenosti oseb s posebnimi potrebami, da so vajene biti v družbi in da je družba navajena nanje. »Nas staršev enkrat ne bo več in za življenje morajo biti usposobljeni. Ko je šel Jan v osnovno šolo, je bil predlog, da bi ga dali v zavod, kar se mi ni zdelo primerno – in še vedno menim tako. Bi pa zdaj, ko je odrasel, z veseljem pristala na njegovo vključitev v bivalno skupnost, a te možnosti nimamo,« pravi.

Ko je bil star okrog dvajset let, so ga že prijavi v vrsto v varstveno-delovni center. »Ko je prišel čas, zanj ni bilo

prostora. K sreči se je začel projekt osebne asistencije in Društvo Sonček, Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo, se je prijavi in odobrili so dve asistentki za dva uporabnika. En uporabnik je bil naš Jan in dobil je asistentko za dopoldanski čas, ko sva bila z možem v službi. Kot prostovoljec je z njo začel hoditi v VDC Sonček v Kranju. Tako je še danes. Razlika je le v tem, da je od leta 2019, ko je stopil v veljavo Zakon o osebni asistenci, to urejeno na drugačen način. Društvo je izvajalec te storitve predvsem v želji pomagati članom,« je poudarila Nataša Fabjan Tomažević, ki je bila eno leto za poslana kot Janova asistentka, pomagala je tudi pri delu v društvu. Zdaj je v njem zaposlena kot koordinatorka osebne asistencije.

Zelo aktivno je tako v društvu kot v družinsko življenje vključen tudi Lojze Tomažević. Dolga leta je bil predsednik gorenjskega društva Sonček, nato tudi

Jan na taboru v Vrčičah / Foto: osebni arhiv, Samir Elezović

predsednik Zveze Sonček, zdaj deluje v FIHO – Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Je tudi Janov osebni asistent, eden izmed treh. Jan je namreč upravičen do 120 ur osebne asistencije na teden. Zaradi zdravstvenih težav ga namreč ne smejo puščati brez nadzora. »O osebni asistenci je v zadnjem obdobju veliko govora. Lahko rečem, da celotni družini pomeni zelo veliko. Gre za

kvalitativen preskok za vse. Skrb za drugačne, za ranljive je imperativ. Na področju zakonodaje je Slovenija v zaostanku. Zakon o osebni asistenci je edini zakon, ki je osebam s posebnimi potrebami v pomoč,« je dejal.

Nataša Fabjan Tomažević je še poudarila, da jima je z možem osebna asistenca prinesla tudi 'svobodo', saj se lahko kam skupaj odpravita tudi brez Jana. »To je velika pridobitev z vidika naju kot staršev, velika pridobitev

pa je tudi zanj. Rada povem primer, povezan s kinom. Kadar sem ga jaz peljala, sem nehoti sama izbrala film, za katerega sem menila, da bo zanj primeren. Spremljevalec pa ga vpraša, kaj bi si pogledal, in mu predvaja celo napovednike, da Jan lažje izbere. Niti na misel mi ni nikoli prišlo kaj takšnega. Jan je tako dobil tudi svoj glas. Ne gre za to, da mu starši česa ne bi nudili, a gre za povsem drugačen odnos. To je za vse nova kvaliteta življenja,« je povedala.

Oba se strinjata, da boljše možnosti trenutno ni. »Država se očitno ne zaveda problematike. Po letu 1990 je število oseb s posebnimi potrebami, ki so ostale doma in niso vključene v zavode, bistveno večje. V desetih, dvajsetih letih, ko bo naša generacija staršev ostarela ali pokojna, bo pritisk velik. Ni preproste rešitve. Zdi se mi prav, da je na voljo čim več možnosti, da staršev ne omejujejo glede možnosti za asistente. Za prave rešitve morajo biti dani pogoji, ki pa jih še nimamo,« je še dodal Lojze Tomažević.

(Se nadaljuje)

Iz sveta Petra Colnarja (19. del)

Ljubezen z Evo

PETER COLNAR

Nasvidenje

V času lastninskega preoblikovanja podjetij je prišlo do različnih razlag, kdo naj bo lastnik Radia Kranj. Takratni župan je trdil, da občina. Uradni ustanovitelj je bila Socialistična zveza de-

odločujoče ministrstvo sem poslal ustanovitveni zapis. Takoj sem dobil pisni odgovor, da se Radio Kranj ustanovi kot samostojno podjetje. Radio je tako postal samostojno podjetje, ki me je po v.d.-ju imenovalo za prvega rednega direktorja.

ponudil roko in rekel nasvidenje. Mislim, da sem se upokojil dve leti predčasno.

Prej in potem

Že pred upokojitvijo, še bolj pa po njej, sem sodeloval s številnimi slovenskimi novinarji. Najpogosteje so

Prepisane misli:

- Nič se ne posuši tako hitro kot ženske solze.
- Bog je ustvaril deželo, človek pa mesto.
- Kdor sedi na dnu vodnjaka in opazuje nebo, le malo vidi.

Po tem je občina močno dvignila nekajkratno mesečno najemnino kletnega prostora Radia Kranj. Župana sem opozoril, da to pomeni, da se očitno ne strinja več s tem, da sem direktor. Sporazumela sva se, da oblikujem skupni dogovor o načinu rešitve. V njem sem predlagal, da bo občina vsako leto na Radiu Kranj naročila toliko oglasov, da se pla-

predlagale povezavo in predčasno izmenjavo vesti številne novinarske Eve. Telefonski stiki so bili redni. Če ni šlo za menjavo informacij v svojem kraju, smo se novinarji pogosto srečavali v Društvu novinarjev Slovenije.

Redno sem pisal v reviji Demokracija in Ampak. Kot predstavnik gorenjskih novinarjev sem bil tudi član predsedstva Društva novinarjev Slovenije. V njem so bile posebno zavzete številne novinarke iz drugih mest Slovenije. Nekatero telefonske povezave so se ohranile, od tedaj sta mi posebno ostala v spominu Danilo Slivnik in takratni predsednik društva Evgen Bergant, ker sta me odločno podprla v času »demokratizacije slovenskega novinarstva«. Seveda ne bi šlo, če ne bi bile z nami tudi Eve, ki so že dolgo večinski del novinarstva.

lovnega ljudstva (SZDL). Ta je v ustanovitvenem aktu zapisala, da gre v začetku za zagonsko pomoč, ki se ne vrača (tako je pisalo v zakonu). Na

čevanje uporabe kletnih prostorov pokrije. Ni se strinjal in mi je to pokazal tako, da ni imel več časa za sprejem. Ko me je le sprejel, sem mu

Prepisane misli:

- Nasilje navadno rodi nasilje.
- Tlačane so odpravili zato, ker niso bili rentabilni. Plačevali so samo desetino.
- Norec in denar se hitro ločita. Rad bi vedel, kako sta se srečala.

Vaš razgled

Le ugibamo lahko, o čem je razmišljal fant, ki je v zaodru spremljal nastop Brigite in Jelke Plevel na nedavnem desetem srečanju Družina poje v Adergasu. Sestri sta bili njegovih let, ko sta pokazali veselje do petja, in tudi v jeseni življenja ne skrivata navdušenja. Dediščino ljudskega petja sta na mlajše generacije prenašali na vseh dosedanjih srečanjih. Morda pa se je fant spraševal, kako bo, ko bo sam stopil na oder pred polno dvorano obiskovalcev ...

A. J. D. / Foto: Gorazd Kavčič

Labodi so največje vodne ptice, ki si za domovanje izbirajo močvirja, plitva jezera in počasi tekoče čiste reke. Precej se jih zadržuje tudi na Zbiljskem jezeru in na Savi v soteski Zarica. So rastlinojede ptice, ki se hranijo pretežno s potopljenimi deli vodnih rastlin in algami, na kopnem pa se radi »pasejo« na travnikih. Tudi labodji par na fotografiji se je pred dnevi pasel na manjšem travniku na območju Centralne čistilne naprave Kranj v Zarici. Čeprav je labod videti elegantno predvsem na vodi, pa tudi na kopnem, kjer je precej bolj neroden, še vedno deluje veličastno. S. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Mihovec, Mihov potomec, 2. del

TINO MAMIČ

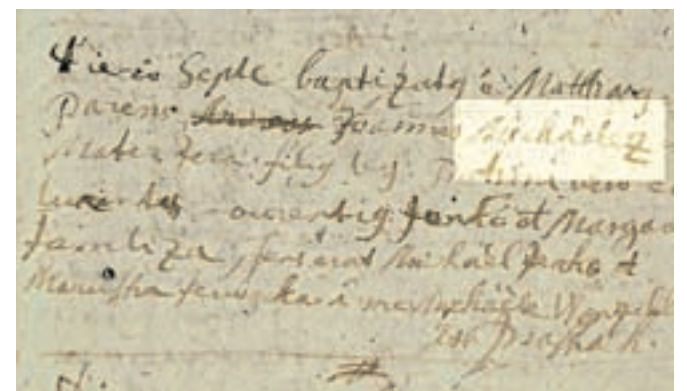
V Sloveniji je njegovo češčenje zelo staro, saj so Slovenci v srednjem veku razmeroma pogosto romali v Kelmorajn. Ni pa bilo veliko češčenja samega sv. Melchiorja – običajno nastopa v

trojki. Še dandanes v mnogih slovenskih, pa tudi drugih srednjeevropskih deželah v času božiča nad vhodna vrata oče družine s kredno zapiše 20 + G + M + B + 23. To pomeni začetek novega leta. Na sveti večer vsa družina s kadihom in

blagoslovljeno vodo obhodi vso hišo in jo med petjem in molitvijo blagoslovi. To se ponovi trikrat, na tri svete večere: sveti večer 24. decembra, silvestrovo in 5. januarja na predvečer praznika Sv. treh kraljev. Novo leto je namreč krščanski

praznik, saj se je po Kristusovem rojstvu začelo šteti leta. Prvega januarja leta o, osem dni po rojstvu, je bil namreč Jezus obrezan v jeruzalemskem templju. To je bil nekakšen vpis v matično knjigo, zato se leta štejejo od takrat, ne pa od božiča. Novemu letu se je zato nekoč reklo tudi drugi božič. Roko na srce, pri izračunu rojstva so se zmotili. Kasneje so zgodovinarji ugotovili, da je bilo rojstvo med leti 4 in 8 pr. Kr., najverjetneje leta 6 pr. Kr.

Melchior s svetniškima tovarišema goduje na tretji božič ali Gospodovo razglašanje, 6. januarja. Sveti kralj Miha je priprošnjik za božjast, grom in zavetnik motoristov, romarjev, popotnikov, šivilj in krojačev.

Priimek Mihovec iz Praš so v Kranju leta 1665 zapisali kot Michael. Kasneje se je zapis spremenil v Mihovec. Knjiga je v Nadškofjskem arhivu Ljubljana (K 1664–1673 Kranj Šmartin, zv. 5, str. 10) / Foto: Tino Mamič

Tak. št.	Rodninsko in kratno ime	Rodninsko in kratno ime staršev	Razmerje k stanovalskemu predstojniku, n. pr.: žena, sin, hči, nečak, mati, deklica itj., potrojnost	Poklic in svetovna delodajalca	letn. mesec, dan	rajstvo kraj in država
1.	Mihovec	Janez	Maturovnik	delavec pri mestni občini	4. 11. 1910	Spodnja Dvora
2.	Mihovec Oloje	1. Oloje	-	9. 2. 1900	Mladenci pri Ljubljani	
3.	Mihovec Oloje	1. Oloje	-	23. 11. 1899	Spodnja Dvora	
4.	Mihovec Oloje	1. Oloje	-	16. 11. 1929	Ljubljana	

Ljubljano je priimek Mihovec prišel pred dobrim stoletjem iz Spodnje Sorice. Najdemo jih v več popisih. V popisu leta 1928 in 1931 so istega človeka enkrat zapisali kot Mihovc, drugič kot Mihovec. / Foto: Tino Mamič

Na Škofjeloškem je ime Melchior precej pogosto. Janez Keber omenja okoli leta 1500 dva Melchiorja, ministeriala v Škofji Loki in kmeta na Križni Gori. Zapisana sta kot Melchior. A tu gre samo za ime, ne za priimek. V urbarju loškega gospostva leta 1560 je priimek Mihovec mogoče omenjen v županiji Hotavlje: tam je živel kajzar Jurij Mihelec. V Sloveniji živi 98 ljudi s priimkom Mihovec, največ na Gorenjskem. Število je v zadnjega pol stoletja naraslo: leta 1971 je bilo Mihovcev samo 68. V tujini je Mihovcev največ na Hrvaškem, v Zagrebu (69). Mogoče gre za potomce slovenskih priseljencev. Sorodna priimka, ki imata mogoče celo isto korenino, sta Mihevec in Mihevc.

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Še vedno se boste ukvarjali s spremembami v sebi in okoli sebe. Energije za spremembe vam ne bo zmanjkalo, saj so vam planeti glede tega še vedno naklonjeni. Opustili boste stvari, dejanja in tudi ljudi. Ne bo vam dolgčas.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Bolj ali manj se bo vse vrtelo okoli posla in posledično financ. Lahko vas preblisne ideja, ki jo boste z lahkoto prodali naprej in bo kasneje prispevala tudi k izboljšanju financ. Okolica bo prepoznala vaše potenciale.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Tudi pri vas se bo pojavila energija, ki vam bo dala moči, da boste postavili nove meje. Lahko se boste tudi lotili novih poslovnih izzivov, ki vam bodo šli odlično od rok. Česar koli se boste že lotili, imejte v mislih, da vam bo vzelo veliko energije.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Tudi vas bodo mikale nove stvari, pa naj bo to poslovni projekt ali pa nova romantična zveza. Kar koli že bo, v celoti se posvetite temu projektu in ne bodite sramežljivi s svojimi željami in potrebami. Za vas gre, zato le pogumno.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Spet se vračate v staro formo in vzpostavljate svoj večni blišč. Kljub vsemu se malce uklonite družinskim pravilom in mejam, da ne boste povzročili kakšnega prepira. Zadeve se bodo počasi vračale v ustaljene tirnice, kjer ne bo manjkalo zabave.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Z namenom ste postavili svoja pravila, zato jih nikar sami ne povozite. Lažje dosegate dobre rezultate in uspehe, če jih upoštevate, da ne omenjamo vaše okolice, ki vas bo drugače kar malce povozila in vam vsilila svoja pravila.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
V vašem podjetju se lahko zgodijo spremembe, ki pa bodo za vas samo dobrodošle, saj vam bodo izboljšale položaj oziroma vas potisnile navzgor po lestvici uspeha. Zavedate se pomena denarja, zato le vzdržujte omejitve, ki ste jih postavili.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Še vedno je vaše obdobje, škorpionji, zato le dobro razmislite o vseh platih svojega življenja. O poslovni poti, o partnerski zvezi in o prijateljski zvezi. Kar koli boste začeli v tem obdobju, se vam bo bogato obrestovalo in bo uspelo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Veliko oseb iz vaše preteklosti se bo klátilo okoli vas. Na vas je, da razmislite, kako in kaj z njimi, ali jih želite v svoji sedanjosti in prihodnosti ali pa so se ta razmerja izpela in jih je bolje pustiti v preteklosti. Odvisno je samo od vas.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Zelo težko je priti v vaš krog prijateljstva, kozorogi, toda trenutni planeti bi lahko omogočili manjšo izjemo, s katero bi pridobili prijatelja ali dva več. Sprostite se in zajemite te energije vase, osvežujoče bo tudi za vas.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
V tem obdobju vas bodo zelo strogo ocenjevali, zato le gledajte, da se izkažete. Če je treba, v tem času tudi garajte, saj so lahko nagrade za trud izjemne. Na žalost pa bodo, če se ne boste izkazali, tudi posledice neuspeha.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Vaš mehurček, v katerem prebivate, je tako lušno zavetje, iz katerega neradi pogledate. Toda tokrat bo treba. Spustite se na trdna tla in pogledajte okoli sebe. Treba bo urediti stvari, ki ste jih zanemarjali. Ampak tudi lepe stvari prihajajo.

TA JE DOBRA

Mama ali oče

Oče: »Koga imaš raje, mamo ali mene?«
Sin: »Oba imam rad.«
Oče: »Dobro, pa reciva takole: jaz grem v Pariz, mama pa na Norveško. Kam bi šel ti?«
Sin: »Na Norveško.«
Oče: »Zakaj?«
Sin: »Zato ker mi je tam bolj všeč.«
Oče: »Pa obrniva: če bi bil jaz na Norveškem, mama pa v Parizu, kam bi šel?«
Sin: »V Pariz.«
Oče (zdaj že precej slabe volje): »Zakaj?«
Sin: »Zato ker bi na Norveškem že bil.«

Pobegnil je

Neki moški pokliče v psihiatrično bolnišnico in vpraša:
»A je mogoče soba 12 prosta?«
»Trenutek, samo preverim,« pravi glas z druge strani.
»Da, prosta je. Zakaj sprašujete?«
»Hotel sem se samo prepričati, da sem res pobegnil.«

Ljubimca po telefonu

»Ljubica, kaj imaš oblečeno?«
»Rožnato spodnje perilo.«
»Uh, povej bolj podrobno.«
»Devetdeset odstotkov bombaža, deset odstotkov poliestra.«

Razlike med šolarji

Kakšna je razlika med dvojkarjem in piflarjem?
Je tako rekoč ni. Dvojkar vse pozabi pet minut pred testom, piflar pa pet minut po testu.

LAŽJI SUDOKU

8	6	1	7		2	4
7	4		3			
	5	2		7		8
	6	3	5			9
3	8				5	6
1		9	2		8	
2	7		4		1	
		5		3		7
5	1		9	8	6	

Rešitev:

7	9	6	2	5	8	1	3
4	6	3	1	7	8	5	9
5	1	8	9	7	6	2	3
6	8	7	9	6	5	1	2
9	5	2	1	7	8	3	4
8	2	1	5	8	6	9	7
3	4	9	7	1	5	6	2
1	9	6	5	8	7	2	3
7	2	9	6	1	5	8	3

TEŽJI SUDOKU

7	3	4		8			
			7				9
			1	4	2		7
		2				7	3
8		7				4	5
	9	5				2	
4			9	6	1		
6					4		
				5		9	6

Rešitev:

7	9	6	2	5	8	1	3
4	6	3	1	7	8	5	9
5	1	8	9	7	6	2	3
6	8	7	9	6	5	1	2
9	5	2	1	7	8	3	4
8	2	1	5	8	6	9	7
3	4	9	7	1	5	6	2
1	9	6	5	8	7	2	3
7	2	9	6	1	5	8	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Zasadili tristo sadik listavcev

V okviru letošnjega participativnega proračuna v Kranju so izvedli zasaditev tristotih sadik dreves na z lubadarjem poškodovanem gozdu na pobočju Šmarjetne gore.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na pobočju Šmarjetne gore so pred dnevi zasadili tristo sadik dreves z namenom obnove gozda, ki sta ga načela žledolom in posledični napad lubadarja, zato so lani tam izvedli tudi posek dreves. Gre za projekt, ki so ga v Krajevni skupnosti Gorenja Sava izglasovali v okviru letošnjega participativnega proračuna Mestne občine Kranj (MOK).

»Dobili smo še eno potrditev, kako dobrodošel je za občanke in občane participativni proračun, projekt, v okviru katerega sami predlagajo, kaj pogrešajo v krajevni skupnosti, v ka-

od ljudi. Da prepoznavajo, kako pomembne so ozele nitve in ohranjanje okolja za prihodnje rodove,« je po izvedeni zasaditvi povedal kranjski župan Matjaž Rakovec.

Na MOK so pojasnili, da so zasadili po petdeset sadik oreha in divje češnje ter po sto sadik pravega kostanja in lipe. Za zasaditev plodonosnih in medovitih dreves so se odločili skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, Območno enoto Kranj. Kot je v nedavnem pogovoru za Kranjske novice povedal Aleš Šlebir, vodja Krajevne enote Kranj, je bil v zadnjih letih na tej parceli močan napad lubadarja, po-

Zasaditev so izvedli na območju lanskega poseka na pobočju Šmarjetne gore. Z leve: podžupan Janez Černe, predsednik KS Gorenja Sava Roman Perne, podžupanja Manja Zorko in župan Matjaž Rakovec / Foto: MOK

odkazujemo sečnjo dreves na način, da se gozd obnovi sam in ni treba vanj vlagati nobenih sadik. V tem primeru pa gre za prisojno lego, kjer zraste zelo močan zeliščni sloj in v desetih, dvajsetih letih dejansko ne bi imeli mladega gozda,« je povedal.

In zakaj niso zasadili nazaj smreke? »Rastišče je v osnovi bukovo, a je bila

površina zasmrečena, verjetno zaradi sadnje v preteklosti. S sadnjo listavcev bo obnova gozda potekala hitreje. Smreka pa, kot vemo, nima več prihodnosti na teh nadmorskih višinah. Srečujemo se namreč z najhujšo gradacijo lubadarja v Sloveniji. Njegova prisotnost je tako velika, da bo propadla večina smrek,« je pojasnil Šlebir.

Na Mestni občini Kranj so pojasnili, da so zasadili po petdeset sadik oreha in divje češnje ter po sto sadik pravega kostanja in lipe.

teri bivajo. Všeč mi je, da je na seznamu teh predlogov tudi pogozdovanje, torej, da pobuda o zasajanju dreves prihaja neposredno

vršina pa ni bila primerno pomlajena z gozdnim drevjem. »Zavod sicer spodbuja naravno obnovo gozda; če ni lubadarja in ujm,

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630,
www.rozmanbus.si

TRST: 29. 11., **STRUNJAN:** 29. 11.–4. 12., **RADENCI:** 26.–29. 12., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 11.–18. 12.,

AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, JANUAR: 10.–17. 1., 12.–19. 1., 19.–26. 1., **FEBRUAR:** 5.–12. 2., **MAREC:** 2.–9. 3., 9.–16. 3., 12.–19. 3., 14.–21. 3., 19.–26. 3., 21.–28. 3.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Martinovanje s kulturnim programom

Požnik – Dramska skupina Pod Stražo vabi na martinovanje s kulturnim programom in krstom vina, ki ga prireja v petek, 17. novembra, ob 18. uri v Domu krajanov Požnik.

Vesela jesen pod Krivo jelko

Duplje – Kulturno-turistično društvo Pod Krivo jelko v petek, 17. novembra, ob 19. uri vabi na 22. prireditev Vesela jesen pod Krivo jelko s podelitvijo priznanj za najlepše urejene stanovanjske hiše in druge objekte v Dupljah. V kulturnem programu bodo sodelovali moški pevski zbor KUD Triglav Duplje, ženski pevski zbor Dupljanke, otroški pevski zbor in učenci Podružnične šole Duplje, Rokovnjaška muzika Folklorne skupine Društva upokojencev Naklo, ljudske pevke Folklorne skupine Podkuca in zanimivi gostje. Vstop v dvorano Gasilskega doma Duplje bo prost.

Večer ob krušni peči

Kokrica – Turistično društvo Kokrica v sodelovanju z Zavodom za turizem Kranj vabi na veseli večer ob krušni peči. Na prireditvi, ki bo v soboto, 18. novembra, ob 17. uri v Domu krajanov Kokrica, bodo podelili tudi priznanja za lepo urejene hiše in vrtove.

O stripu Nevidna življenja

Kranj – V Kavarni Layer bo v soboto, 18. novembra, ob 17. uri literarna čajanka z Ivanom Mitrevskim, ilustratorjem, striparjem in pisateljem, ki bo predstavil svoj prvi strip za odrasle – Nevidna življenja, v katerem so zbrane resnične zgodbe delavcev, ki so se po pomoč obrnili na Delavsko svetovalnico. Voditeljica pogovora Hana Bujanović Kokot bo gostila tudi predstavnika svetovalnice Gorana Lukića. Dogodek bodo dopolnili z odprtjem razstave del avtorja stripa. Vstop bo prost.

Medgeneracijski dan v Trziču

Trzič – Na različnih lokacijah v Trziču bo v soboto, 18. novembra, od 10. do 18. ure potekalo medgeneracijsko izobraževanje in druženje, namenjeno občanom in drugim, ki jih zanimajo vsebine delavnic, predavanj, dejavnosti sodelujočih organizacij, zavodov, društev ... Niz dogodkov, ki ga bodo sklenili v Kulturnem centru Trzič, bodo pripravili Ljudska univerza Trzič, tamkajšnji vrtec, muzej, mladinski center, društvo upokojencev in tržiških likovnikov, območno združenje Rdečega križa, Foto klub Trzič, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Gorenjski lokostrelski klub Trzič, Alter šola, Dom Petra Uzarja in Zveza kulturnih organizacij Trzič. Več informacij je na spletni strani lu-trzic.si.

IZLETI

Izlet DU Kranj

Kranj – V četrtek, 23. novembra, Društvo upokojencev Kranj organizira planinsko-pohodniški izlet do Zazida v slovenski Istri. Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa bo ob 8. uri, vstopni postaji bosta še na Laborah in Orehku. Izhodišče pohoda z okoli tremi urami hoje bo v vasi Podpeč. Prijave zbirajo v društveni pisarni do ponedeljka, 20. novembra.

OBVESTILA

Pohod do Pelnarja

Naklo – Konjensko društvo Naklo vabi na tradicionalni pohod do Pelnarja, ki ga organizira v nedeljo, 19. novembra, ob 13.30. Zbirno mesto bo na vrhu Stagen.

PREDAVANJA

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi na predavanja Želimirja Stanića, ki bodo v Domu krajanov Primskovo, Jezerska cesta 41, Kranj, v petek, 17., soboto, 18., in nedeljo, 19. novembra, ob 19. uri. Gost bo govoril o vrednotah Svetega pisma, koristih cerkve in pomenu križa.

KONCERTI

Martinov koncert

Medvode – Lovski pevski zbor Medvode vabi na Martinov koncert, ki bo v nedeljo, 19. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu Medvode. Nastopili bodo tudi Sorški orgličarji.

Koncert FS Karavanke

Trzič – V petek, 24. novembra, ob 19. uri bo v Kulturnem centru Trzič koncert Folklorne skupine Karavanke z gosti z naslovom Komar pa muha plešeta. Rezervacije vstopnic na kdfskaravanke@gmail.com ali 051 332 787 (Saša).

RAZSTAVE

Razstava Osmana Džafića

Koroška Bela – Farno kulturno društvo Koroška Bela vabi k obisku slikarske razstave Osmana Džafića, člana jeseniškega Likovnega kluba Dolik. Njegova dela so bila že večkrat na ogled na skupinskih razstavah, v petek, 17. novembra, ob 18.30 pa bo v Kulturnem hramu na Koroški Beli odprtje prve samostojne razstave, ki bo odprta do četrтка, 23. novembra, in sicer od 15. do 18. ure, v nedeljo od 9. do 12. ure.

PREDSTAVE

Predstava Stol

Dovje – KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana vabi v Aljažev prosvetni dom na Dovjem, kjer bo mladi Dovški oder v petek, 17. novembra, ob 18. uri uprizoril predstavo o starem zapuščanem stolu in prigodah njegovih lastnikov, nagrajeno z zlato plaketo Javnega sklada za kulturne dejavnosti na državnem srečanju otroških gledaliških skupin.

Boeing Boeing ali stevardese pristajajo

Visoko – KUD Visoko v soboto, 18. novembra, ob 19.30 vabi k ogledu komedije Boeing Boeing ali Stevardese pristajajo v izvedbi amaterskega gledališča DPD Svoboda Loška dolina. Uprizoritev v Kulturnem domu Visoko pri Kranju bo za abonma in izven. Rezervacije vstopnic na 040 997 792 ali na kud.visoko@gmail.com.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajalca: Kaličopkovo gledališče
VEVERIČEK POSEBNE SORTE
Petek, 17. november 2023, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajalca: Lutkovna skupina Bacilčki
KOZA IŠČE PESTUNJO
Sobota, 18. november 2023, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

radio GORENC | Širimo veselje!

Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

DOBRODELNI KONCERT ZA DRUŽINE V STISKI **KLIC DOBROTE**

Teden Karitas, 27. 11. do 3. 12. 2023

Karitas
www.karitas.si

upanje za vse

dvorana Golovec v Celju
sreda, 29. 11. 2023 ob 20.00

prenos RTV Slovenija in Radio Ognjišče

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V Bistrici pri Tržiču oddamo 1-sobno stanovanje, opremljeno, tel.: 040/835-505

23002912

fesst

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

V Ljubnem oddam 2-sobno opremljeno stanovanje, samski osebni, enoletno predplačilo, ugodno, tel.: 040/389-518

23002915

IŠČEM

62-letni moški, zdrav, miren, išče sobo v Kranju ali okolici ali gre za pomoč in družbo starejši osebi, tel.: 068/126-883

23002942

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HYUNDAI I30 diesel, letnik 2008, lepo ohranjen, 2. lastnik, tel.: 040/795-958

23002913

OPEL Corsa 1.2, letnik 1997, nevizen, registriran, za rezervne dele, tel.: 040/389-518

23002918

OPEL Insignia, let. 2013, navigacija, tempomat, 300.000 km, tehnično brezhiben, 3.900 EUR, tel.: 068/605-944

23002923

OPEL Corsa 1.4, 16 V, letnik 2013, srebrna, 5 vrat, enyoy, stara cena 5.490, cena 4.990 EUR, tel.: 040/567-544

23002955

KUPIM

AVTO R Clio ali Škodo, ohranjeno, od letnika 2010 naprej, tel.: 068/655-830

23002914

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 letne gume Sava 165/70-13 in 4 platišča za Peugeot 206, tel.: 031/527-819

23002897

KOVINSKA platišča 13 in 14 za Polo, Opel, Golf, Mazda, Zastavo ter oljni gorilec za centralno, tel.: 041/894-493

23002943

LPG plinska naprava za avto rezervoar 72 lit., cena 550 EUR, tel.: 068/152-924

23002909

TEHNIKA

PRODAM

PAMETNI telefon Xiaomi redmi 32 GB, s polnilcem, še v garanciji, cena 80 EUR, tel.: 031/466-309

23002882

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 15. 11. 2023
9, 15, 24, 25, 33, 39 in 3Loto PLUS: 5, 23, 29, 30, 32, 36 in 25
Joker 6: 3 8 7 7 1 5

Predvideni sklad 19. 11. 2023 za Šestico: 400.000 EUR

Predvideni sklad 19. 11. 2023 za 6 plus: 170.000 EUR

Največji dobiček za Joker 6: 300.000 EUR

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d. o. o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

STROJI IN ORODJA

PRODAM

KOLUTNI brusilnik, ročni vrtnik, ročne žage in staro vrtalno iz aluminija, tel.: 031/316-548

23002938

KUPIM

PODPORNO kolo za plug – obračalnik Kverneland in valjar, 3-točkovni priklop, tel.: 041/894-493

23002945

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

2 M³ smrekovih suhih plohov in 2 m³ zelo suhih hrastovih plohov, tel.: 041/233-150

23002921

SMREKOVE špirovce 12 x 16 x 840, plohe 50 mm in deske 25 mm, tel.: 031/372-504

23002853

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

23002773

15 M³ kvalitetnih, suhih bukovih drv, 80 EUR/m³, lahko razrezana, možen prevoz – Selška dolina, tel.: 068/170-938

23002930

BUKOVA - hrastova drva, razžagana, lahko dostavim, tel.: 031/378-946

23002922

JESENOVA suha nacepljena drva dolžine 25 cm, za kamin in štedilnik, tel.: 031/804-447

23002953

MAJHNO količino žaganega javorjavega lesa, tel.: 04/23-24-742

23002906

SUHA bukova in mešana drva iz trdega lesa, po ugodni ceni, tel.: 041/665-360

23002927

SUHA mešana drva, hrast in gaber, ter ječmen za krmo, tel.: 031/229-151

23002931

SUHA jesenova in brezova drva ter plohe javor, hrast in češnja, tel.: 041/608-765

23002954

SUHE bukove butare, bukova in mešana drva ter rajkeljne – okroglice, tel.: 031/826-621

23002622

PODARIM

16 m³ suhih bukovih drv, cena 80 EUR/m³, Strahinj, tel.: 040/899-539, Jana

23002903

LOKA NEPREMIČNINE

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

PODARIM

JOGI 180 x 200 x 20, rabljen, lepo ohranjen, Kranj, tel.: 041/316-216

23002892

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

GORILEC na pelete, zalogovnik polž, elektro dodatki, tel.: 070/821-877, Tržič

23002917

TOPLLOTNE ČRPALKE

Midea 6-16 kw

od 6.699,99 EUR - 6 kw z osnovno montažo, zagonom in 9,5% ddv

SUBVENCIJA EKO SKLADA

IZE d.o.o. 041 669 742
pts@siol.net in www.ize.si

OSTALO

PRODAM

UGODNO – zavese, primerne za vsa okna, tel.: 068/634-933

23002932

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam sobno kolo in mizo za namizni tenis, tel.: 040/753-330

23002902

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, poslikane skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe, ..., tel.: 051/258-936

23002776

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

THE encyclopedia of tarot, komplet štirih knjig, veliki format, redkost, cena 6.000 EUR, tel.: 040/567-544

23002935

ZGODBE Sv. pisma, komplet 18-ih sročic, od 1899 do 1916, cena 9.000 EUR, tel.: 040/567-544

23002934

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejmati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

IDEJA ZA DARILO

1000 odkritij!

Pet slikovityh pokrajin lahko raztegnete v panoramska doživetja, polna ustvarjalnih iger. Izgubite se na podeželju, v mestu, ob morju, v živalskem vrtu in domišljjski deželi sanj. Ogromne slike za brezmejno zabavo!

VELIKA KNJIGA UGANK IN POISKANK

5 zbirank in 1000 strani

Prilagojeno za otroke od 3 do 8 let.

12 strani, trda vezava. Redna cena knjige je 16,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena **12,90 EUR**

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

NOVO

Zdravljenje simptomov boleznih prostate namesto odpravljanja vzrokov za njen nastanek ima lahko krute posledice, vključno z obsojenostjo na penice in impotenco do konca življenja. Avtor v priložniku predstavlja učinkovito alternativo operacijam prostate in terapijam z zdravili.

NAD TEŽAVE S PROSTATO NA NARAVEN NAČIN

ROGER MASON

Priloga z 18 strani o preobrazni in prehranski dopolnilni za zdravo prostate

170 strani, mehka vezava. Redna cena knjige je 19,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena **10 EUR**

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Bliža se čas obdarovanj

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas!

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas! Svoje najbližje boste razveselili vsak torek in petek, ko jih bo časopis Gorenjski glas pričakal v poštnem nabiralniku. Za vse možnosti naročnin pokličite 04/201 42 41 vsak delavnik od 8. do 15. ure, pišite na narocnine@g-glas.si ali kliknite na www.gorenjskiglas.si/prijavanoveganarocnika

Naj bodo letos prazniki še posebno čarobni.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJI, motiv Lev in Zmaj, vel. 100 x 100 cm, zelo lepi, cena skupaj 1.700 EUR, tel.: 040/567-544 23002814

STARINE

PRODAM

BALONI stekleni, slike, omare, ročne žage, svedri, šivalni stroj, staro 100 let, tel.: 031/316-548 23002936

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico s popustom do 101 EUR Qlandia Kranj, Qlandia Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331, www.optika-aleksandra.si 23002778

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

5 mesecev stara psička mešanca border colli/nemški ovčar. Psa sta cepljena in čipirana, tel.: 041/861-210 23002905

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

VERIGE 28 col, 50 cm, priključek za cev 100, za cisterno Creina in puhalnik Tajfun, tel.: 031/316-548 23002937

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834 23002857

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČI radič in česen, tel.: 041/745-695 23002939

GOZDNI in cvetlični med, tel.: 040/419-366 23002946

JEČMEN, pšenico in suha hrastova, jesenova in mešana drva, možen prevoz, tel.: 041/894-493 23002944

JEDILNI beli krompir, pakiran po 15 kg, tel.: 041/397-063 23002898

JEDILNI rdeči krompir dezire, vreče po 15 kg, Preddvor, tel.: 041/293-627 23002947

KRMNO peso in rumeno korenje, tel.: 041/549-713 23002952

KROMPIR, beli in rdeči, jedilni in krmni – sora, tamar, desire, bela rosa, tel.: 041/971-508 23002893

SENO letošnje druge košnje, v kockah, tel.: 068/601-504 23002928

SILAŽNE bale prve košnje, tel.: 04/51-46-245 23002929

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 23002775

14 dni starega bikca ČB, tel.: 031/387-440 23002910

250 kg težkega prašiča za zakol, domača reja, tel.: 051/647-888 23002948

BIKCA ČB ter prašičke za rejo ali zakol, težke 40 kg, tel.: 041/378-937 23002920

ČB bikca, starega 3 tedne, tel.: 041/350-423 23002901

JAGNETA za zakol, tel.: 041/910-234 23002951

KRAVO simentalko in telice simentalke, težke 200 kg, ter lepe peteline, tel.: 041/851-862 23002924

KRAVO simentalko, 4 leta staro, 3. breja 7 mesecev, tel.: 040/207-151 23002940

MANGOLICO, primerno za pripust, tel.: 051/647-888 23002949

OSTALO

PRODAM

MESO prašiča, krmljenega s kuhano hrano in žiti, ter smrekove plohe, tel.: 031/696-944 23002899

OKROGLE bale od silaže, od slame in suhe bale, tel.: 031/216-749 23002933

OMARO za sušenje mesa, 60 x 95 x 180, tovarniške izdelave, tel.: 041/637-100 23002926

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 23002925

ZAPOSLOTVE (M/Ž)

NUDIM

IŠČEMO zanesljivo osebo za pomoč v kuhinji – lahko tudi upokojenka. Delo od pon. do pet. med 9. in 17. uro. Turizem Kuhar, d.o.o., Ambroz pod Krvavcem 5, Cerklje, tel.: 041/589-563 23002941

ZAPOSLIMO voznika kombija za vožnjo po Sloveniji in voznika C kategorije za vožnjo po Sloveniji. Delo za oba od ponedeljka do petka v dopoldanskem času. Orel transport, Gregor Bergant, s.p., Trnje 16, Šk. Loka, tel.: 031/564-285, gregor.orel@siol.net 23002908

IŠČEM

IŠČEM DELO – družjenje, pomoč pri nakupovanju in obisku zdravnikov, tel.: 040/657-614 23002904

IŠČEM DELO – inv. upokojenec (61), opravljam pomožna dela, tel.: 040/660-512 23002907

IŠČEM DELO – pomoč pri matematiki in fiziki na vašem domu, str. ing. v pokoj, tel.: 04/20-26-532, 031/535-543 23002950

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 23002774

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23002777

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 23001982

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 23001983

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnic, s.p., Bri- tof 103, Kranj, tel.: 040/557-784 23002800

RAZNO

PRODAM

60-litrski inox sod, tel.: 068/933-135 23002900

PISARNIŠKO pisalno mizo in 3-fazni elektromotor, tel.: 041/721-625 23002911

VEČJE število nagačenih živali, ugodno, tel.: 041/692-775 23002916

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila naša dobra mama, stara mama, prababica, sestra in teta

FRANCKA JAGODIC

roj. Orehar, po domače Balantičeva mama iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se tako številno poslovili od nje, darovali za svete maše in jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala tudi g. kaplanu, pevkam in pogrebni službi Navček.

Žalujejo vsi njeni

V SPOMIN

Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni ...

Minilo je šest let, odkar nas je prezgodaj zapustil dragi mož, brat, stric in bratranec

PETER PRAPROTNIK

Hvala vsem, ki se ga spominjate z dobro mislijo v srcu, postojite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

Žena Metka
Naklo, 14. novembra 2023

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih
rok ostaja.

V 89. letu starosti je za vedno odšel od nas dragi mož, ata, stari ata, stric, brat in svak

BORIS ALOJZ BURJA

iz Svetja, Medvode

Slovo ljubljene osebe je zelo žalostno in boleče. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v težkih, žalostnih dneh. Hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečno sožalje, stisk rok in objem. Hvala gospodu županu za pismeno sožalje. Hvala pogrebni službi Hipnos Medvode, pevcem in trobentaču za ganljivo zapete žalostinke. Vsem hvala za darovano cvetje in sveče.

Žalujejo: žena Vida, sin Silvo z Diano, vnukinja Tia, sin Borut s Tanjo, vnukinji Fanina, Staša, pravnuk Maks, sestra Marija, brat Marjan z družinami in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Poslovala se je naša draga mama Saša

ALEKSANDRA KRANJC

Zadnje slovo bo v petek, 17. novembra 2023, ob 13. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujejo: hčerka Jana z družino, sin Matej z družino ter vnuki Urša, Anže in Manca z družinami

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila

METODA ŠMIGOC

dolgoletna profesorica matematike na Gimnaziji Kranj

Iskreno hvaležni smo za vse, kar je naredila za Gimnazijo Kranj. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Kolektiv Gimnazije Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, pradedka, tasta, strica in brata

EDVARDA KAROLA PODPEČANA

Brezje 17d, Brezje, rojenega v prelepi štajerski vasi Dobrna

Beseda hvala je premalo za našo neskončno hvaležnost do vseh, ki ste nam izrekli sožalje in podporo ob odhodu na zadnji poti. Zahvalo izrekamo vsem lovcom, ki so ga pospremili v tako velikem številu, Gasilskemu društvu Brezje, strokovni oskrbi v Bolnišnici Golnik. Hvala za poslovilne govore, trobentaču g. Stanku Praprotniku, pevcem g. Jožeta Tišlerja, g. župniku in ministrantom za lepo opravljen obred ter pogrebni službi Novak za pogrebne storitve. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, neimenovanim in imenovanim znancem ter prijateljem za podporo in podarjene sveče. Enako hvaležnost izrekamo vsem sosedam za nesebično pomoč ob najtežjih trenutkih.

Žalujejo vsi njegovi
Brezje, Dobro Polje, Ljubno, Dobrna, oktober 2023

Igrajmo igro štrbunk

Igra štrbunk je že osvojila velik del sveta, zdaj osvaja Slovenijo, nakelski upokojenci pa so celo prvaki nedavnega prvega državnega prvenstva upokojencev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Velenje, Naklo – Društvo upokojencev (DU) Velenje, Štrbunk zveza Slovenije in Komisija za šport, rekreacijo in gibalno kulturo pri Zvezi društev upokojencev Slovenije so v Velenju pred nedavnim organizirali promocijsko, neuradno prvo državno prvenstvo za upokojence v igri cornhole, po slovensko štrbunk, ki se iz Amerike, kjer to igro poznajo in igrajo že skoraj štirideset let, seli v Evropo in v zadnjem času tudi v Slovenijo.

Štrbunk zveza Slovenije je bila ustanovljena lani na pobudo društva Živi življenje iz Ljubljane, katerega predsednik je Američan Steve Telzerow, ki že vrsto let živi v Sloveniji, ter DU Velenje, in sicer z namenom, da bi to zanimivo družabno igro približali čim širšemu krogu ljudi, saj je primerna za vse generacije. Štrbunk se je v Velenju in bližnji okolici hitro udomačil, prve uradne ekipe ustanovljajo tudi v drugih krajih po Sloveniji. Letošnjega prvega državnega prvenstva v kategoriji upokojencev se je udeležilo dvajset moških in tri ženske

ekipe. Kot edini predstavniki iz Gorenjske so v Velenju nastopili štirje člani DU Naklo, Brane Hace, Jože Mrgole, Stane Černilec in pa Jože Mohorič, ki je povedal: »Predsednik Športnega društva Naklo Primož Povše je lani za domače društvo nabavil en komplet igre štrbunk. Prijazno nam je to zado posodil za nekaj dni in dober teden pred samo tekmo smo opravili tri ali štiri treninge. Izbral sem posameznike, ki so zelo uspešni v prstometu – letos smo osvojili prvo mesto na gorenjskem prvenstvu upokojencev. Tehnika meta je namreč zelo podobna. In ta poteza se je izkazala za zelo smiselno.«

Kot je še pojasnil Mohorič, so na tekmo odpotovali sproščeno in brez velikih pričakovanj ter se veselili predvsem nove izkušnje. Uspešno so se uvrstili v veliki finale, kjer so jim nasproti stali favoriti prvenstva, ekipa Velenje 1. »Na presenečenje velikega števila gledalcev in tudi na naše presenečenje smo z odlično igro premagali tudi najtežjega nasprotnika, osvojili prvo mesto in tako neuradno tudi naslov

Od leve: Stane Černilec, Brane Hace, Jože Mohorič in Jože Mrgole / Foto: arhiv organizatorja

državnega prvaka.« Steve Telzerow pa je poleg čestitk dodal še: »Štrbunk se je v Sloveniji najuspešneje razširjal v covidnem času, ko so ljudje ostajali doma v družinskem krogu, saj igro lahko igramo tako rekoč na vsakem dvorišču. V Ameriki pa imajo že

desetletja profesionalni odnos do tega športa, z velikimi denarnimi nagradami.« Slovenija bo prihodnje leto tudi organizatorica prvega uradnega evropskega in svetovnega prvenstva v štrbunku, ki bo v Rogaški Slatini.

Ker je v Sloveniji to razmerna nova igra, so si nekateri zanjo poskušali izmisliti posebno ime – štrbunk, ki spominja na leseno stranišče, ki so ga nekoč uporabljali in ni imelo vode za splakanje. Če poenostavimo pravila igre: tekmovalec mora z nekaj več kot osmih metrov skozi luknjo premera 15 centimetrov na nekoliko privzdignjeni, nagnjeni deski spraviti 450-gramsko platneno vrečko, napolnjeno s koruzo ali granulatom. Zadelek vrečke v luknjo prinaša tri točke, met vrečke, ki pristane na ploščadi, pa eno. Igra traja, dokler eden od igralcev ne doseže 21 točk.

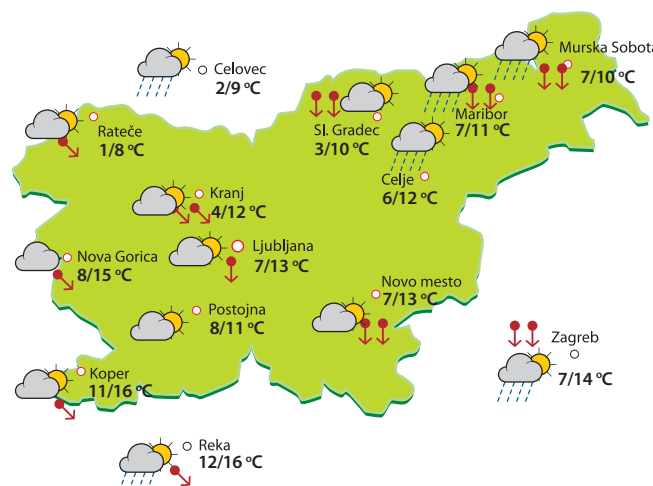
Promocijsko, neuradno prvo državno prvenstvo za upokojence v igri cornhole, po slovensko štrbunk / Foto: arhiv organizatorja

vremenska napoved

Danes bo sprva pretežno oblačno, možne bodo občasne manjše padavine. Čez dan se bo delno zjasnilo. Pihal bo okrepljen severni do severozahodni veter. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno s hladnim jutrom. Jutri bo še pihal severozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK 3/10 °C
SOBOTA -3/8 °C
NEDELJA -4/9 °C

Že četrty dobrodelni koledar

S koledarjem, ki ga krasijo energični kokeršpanjeli, bo Nika Weiffenbach iz Železnikov tokrat podprla delo pasje psihoterapevtke Petre Gjureč.

ANA ŠUBIČ

Železniki – Nika Weiffenbach iz Železnikov je že četrto leto zapored pripravila dobrodelni koledar s simpatičnimi kokeršpanjeli. »Koledar 2024 prikazuje, na koliko različnih načinov lahko zapolnimo dan prekrasnim angleškim kokeršpanjelom, saj so najbolj zadovoljni, kadar so zaposleni. Njim ni dovolj, da so le ljubljenci in naši družinski člani, saj prekipujejo od energije,« je pojasnila in dodala, da so fotografije polne veselja. Prepričana je, da bo koledar z motivi aktivnih kokeršpanjelov vsak mesec posebej poskrbel za obilo dobre volje.

Na naslovnici je tudi letos Nikin kokeršpanjel Vili, s katerim sta terapevtski par pri društvu za terapijo s pomočjo živali Ambasadorji nasmeha. Julija letos se jima je pridružila še kokeršpanjelka Maja, ki je prav tako

popostrila koledar, sicer pa ga krasijo fotografije 20 kokeršpanjelov, med njimi je tudi nekaj mladičkov.

Zbran denar bo Nika letos namenila pasji psihoterapevtki Petri Gjureč iz Radencev, ki že dvanajsto leto zdravi odnos človek – žival. »Moje poslanstvo je graditi svet, kjer neželena vedenja živali razumemo in jih zdravimo pri vzroku,« je pojasnila Petra Gjureč. Vsakogar želi naučiti konkretnih korakov, ki so potrebni, da skrbnik s svojim psom (konjem, mačko ...) zaživi sproščeno in vzpostavi odnos, za katerega morda niti ne verjame, da je mogoč. Denar bo porabila za izobraževanja in strokovno pomoč živalim.

Koledar je s prispevkom 16 evrov mogoče dobiti pri Niki osebno, lahko pa ga pošlje po pošti. Nika je za več informacij na voljo na svojem Facebook profilu in e-naslovu: nikaweiff@gmail.com.

Na naslovnici je tudi letos Nikin kokeršpanjel Vili.

/ Foto: Nika Weiffenbach

»Rad te imam« v znakovnem jeziku

Kranj – V torek smo zaznamovali dan slovenskega znakovnega jezika, ki je materni jezik gluhih. Kot jezik sporazumevanja ga pri nas uporablja okoli 1500 oseb. V Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije so ob tem poudarili, da se lahko vsak nauči nekaj kretanj in tako pomaga širiti ozaveščenost o gluhi skupnosti. »Zelo preprosta je kretanja za besedno zvezo 'rad te imam', ki jo pokažemo tako, da iztegnemo palec, kazalec in mezinček,« so zapisali. Slovenski znakovni jezik temelji na uporabi rok, mimike obraza in gibanja telesa. Je osnovno sredstvo sporazumevanja med gluhihimi, leta 2021 pa je bil po dolgoletnih prizadevanjih vpisan tudi v ustavo.

NA GLAS

aforizem

Ko sta nehala jezdit na valovih ljubezni, sta se utopila v morju sovraštva.

Milan Fridauer - Fredi